

Nr 8

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande utgifterna för budgetåret 1964/65 inom ecklesiastikdepartementets verksamhetsområde jämte i ämnet väckta motioner.

(2:a avd.)

DRIFTBUDGETEN

Åttonde huvudtiteln

Ecklesiastikdepartementet m. m.

1:o) **Ecklesiastikdepartementet: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har i propositionen nr 1 (bilaga 10, punkt 1, s. 16 och 17 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 3 januari 1964) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga den ändring i personalförteckningen för ecklesiastikdepartementet, som föranledes av vad departementschefen anfört, dels godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för ecklesiastikdepartementet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65, dels ock till Ecklesiastikdepartementet: Avlöningar för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 3 492 000 kr.

Kungl. Maj:ts förslag innebär — förutom vissa automatiska utgiftsökningar — följande.

- 1) anslagsposten till ersättning till expertis och tillfällig arbetskraft uppräknas med 180 000 kr., därav 100 000 kr. för förstärkning av prognos- och planeringsgruppens resurser;
  - 2) medel beräknas för inrättande av en tjänst som förste kanslisekreterare, kanslisekreterare eller amanuens i högst Ae 23;
  - 3) medel beräknas för ytterligare en expeditionsvakttjänst i A 7;
  - 4) medel beräknas för omvandling av en kanslibiträdestjänst i Ae 7 till kontoristtjänst i Ae 9.
- Kungl. Maj:ts förslag innebär en anslagshöjning med 351 000 kr.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framställda förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga den ändring i personalförteckningen för ecklesiastikdepartementet, som föranledes av vad departementschefen anfört;

b) godkänna följande avlöningsstat för ecklesiastikdepartementet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

Avlöningsstat

1. Avlöning till departementschefen	54 000
2. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	1 095 000
3. Arvode bestämt av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i> ..	2 100
4. Ersättning till expertis och tillfällig arbetskraft, <i>förslagsvis</i>	640 000
5. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	826 000
6. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	874 900
	Summa kr. 3 492 000

c) till *Ecklesiastikdepartementet*: Avlöningar för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 3 492 000 kr.

2:o) **Ecklesiastikdepartementet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 2, s. 17), vilket innebär en anslagshöjning med 83 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ecklesiastikdepartementet*: *Omkostnader* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 373 000 kr.

3:o) **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 3, s. 17 och 18), vilket innebär en anslagshöjning med 600 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 3 600 000 kr.

4:o) **Extra utgifter.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 4, s. 18), vilket innebär en anslagshöjning med 25 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Extra utgifter* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 325 000 kr.

Allmänna kultur- och bildningsändamål

Konst, litteratur, musik m. m.

5:o) **Konstnärstipendier.** Kungl. Maj:t har (punkt 5, s. 19—27) föreslagit riksdagen att till detta ändamål för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 1 994 000 kr.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehåft dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Adolfsson* och *Lager* (I:96) samt den andra inom andra kammaren av

herr *Hermansson m. fl.* (II: 132), i vilka hemställts, såvitt nu är i fråga, 1. att riksdagen skall besluta tillsätta en kulturutredning som tar sikte på mera aktiva och aktiviserande åtgärder än enbart stipendier och andra stödformer i syfte att samtidigt tillgodose kulturarbetarnas och samhällets gemensamma intressen och behov, efter riktlinjer som går ut på att ge konstnärerna (i vidaste mening) fler arbetsuppgifter samt bättre ersättning för deras högt kvalificerade arbete, 2. att anslaget till stipendier åt tonsättare i enlighet med Musikaliska akademiens och Föreningen Svenska tonsättares förslag höjes från 271 000 kr. till 300 000 kr.;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Källqvist* och *Billman* (I: 273) samt den andra inom andra kammaren av fru *Gärde Widemar* och herr *Keijer* (II: 316), i vilka hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen måtte för budgetåret 1964/65 under åttonde huvudtitelns driftbudget anvisa ett reservationsanslag av 2 114 000 kr. till Konstnärstipendier;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Källqvist* och *Billman* (I: 274) samt den andra inom andra kammaren av fru *Gärde Widemar* och herr *Keijer* (II: 315), i vilka hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära särskild utredning rörande åtgärder från statens sida i syfte att stimulera och underlätta kulturpolitiska insatser från kommunernas sida;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av fröken *Ljungberg* och herr *Risberg* (I: 327) samt den andra inom andra kammaren av herr *Nordstrandh m. fl.* (II: 333), i vilka hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen måtte besluta att till Konstnärstipendier för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 2 294 000 kr.;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av fröken *Ljungberg* och herr *Risberg* (I: 332) samt den andra inom andra kammaren av fröken *Karlsson m. fl.* (II: 320), i vilka hemställts att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa att under åttonde huvudtiteln fr. o. m. budgetåret 1965/66 lämnas en sammanställning över sådan kulturell verksamhet, vilken administreras genom andra departement;

dels ock en inom andra kammaren av herrar *Fälldin* och *Gustavsson* i Alvesta väckt motion (II: 578), vari hemställts att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om en skyndsam utredning beträffande formerna för en ökad decentralisering vad gäller såväl kulturstedets centrala administration som dess geografiska fördelning i enlighet med vad i motionen anförts.

Beträffande motiveringen för de motionsvis framförda yrkandena får utskottet hänvisa till motionerna II: 132, I: 273, I: 274, II: 333, II: 320 och II: 578.

Detta reservationsanslag är för innevarande budgetår uppdelat på tre anslagsposter, nämligen en till stipendier åt konstnärer inom måleri m. m. (331 000 kr.), en till stipendier åt tonsättare (271 000 kr.) och en till stipendier åt konstnärer i övrigt (612 000 kr.).

Konstnärstipendierna utgöres av större arbetsstipendier, mindre arbetsstipendier, resestipendier och stipendier av pensions- eller understödskaraktär. Genom den för innevarande budgetår beslutade anslagshöjningen möjliggjordes en ökning av de större arbetsstipendiernas belopp till normalt ca 12 000 kr. och de mindre arbetsstipendierna till lägst 4 000 kr. och högst 6 000 kr. Övriga stipendier utgår med belopp enligt vederbörande stipendiemyndighets bestämmande. För utdelning av stipendier till konstnärer inom måleri m. m. svarar Akademien för de fria konsterna i samråd med Konstnärernas riksorganisation. Stipendier åt tonsättare utdelas av Musikaliska akademien i samråd med Föreningen Svenska tonsättare. Stipendier åt konstnärer i övrigt utdelas av en i särskild ordning tillsatt nämnd, konstnärstipendienämnden, som består av sju ledamöter, förordnade av Kungl. Maj:t för ett år i sänder. Sex av nämndens ledamöter utses efter förslag av Konstnärliga och litterära yrkesutövares samarbetsnämnd.

Akademien för de fria konsterna har föreslagit att för stipendier åt konstnärer inom måleri m. m. för nästa budgetår anvisas sammanlagt 680 550 kr., vilket innebär en höjning av ifrågavarande anslagspost med 349 550 kr. I första hand förordar akademien en ökning av antalet arbetsstipendier (sammanlagd medelsanvisning nu 276 000 kr., varav för större arbetsstipendier 240 000 kr. och för mindre 36 000 kr.). Vidare har akademien förordat bl. a. införandet av en ny form av stipendier, långtidslegat. Beträffande denna stipendieform har akademien anfört följande.

Akademien finner det också angeläget att vidhålla kravet på en form av konstnärstipendier, som av förslagsställaren, Konstnärernas riksorganisation, benämns långtidslegat. Dessa långtidslegat, förslagsvis på 6 000 kr., och löpande efter vederbörlig prövning upp till 15 år, skulle åt sina innehavare kunna skänka ett visst mått av ekonomisk trygghet. De skulle icke förbehållas äldre konstnärer utan även kunna utgå till väl kvalificerade yngre konstnärer, som är i behov av ett sådant stöd. Antalet stipendier bör icke understiga 100. Även om hela det erforderliga beloppet icke på en gång kan ställas till konstlivets förfogande, bör dock denna typ av stipendier snarast förverkligas. För budgetåret 1964/65 hemställer akademien, att ett belopp av 200 000 kr. måtte anslås för ändamålet.

Musikaliska akademien har efter samråd med Föreningen Svenska tonsättare föreslagit att anslaget till stipendier åt tonsättare höjes från 271 000 kr. till 300 000 kr.

Departementschefen säger sig dela stipendiemyndigheternas uppfattning att det statliga stödet i form av stipendier till de konstnärligt verksamma även med de senaste årens utveckling på området ännu inte tillgodoser föreliggande behov. För nästa budgetår förordar departementschefen en fortsatt utbyggnad av stipendiestödet på tre olika vägar, nämligen genom att öka antalet stipendier, genom att infoga nya konstnärsgupper i stödet och slutligen genom att införa en ny stöd- eller stipendietyp, konstnärbelöningar, för högt förtjänta konstnärer.

För detta anslags vidkommande föreslår departementschefen för nästa budgetår en höjning med 780 000 kr. Departementschefen föreslår därvid att även författare och översättare blir berättigade till konstnärstipendier. Vidare förordar departementschefen att konsthantverkare och kvalificerade formgivare fr. o. m. nästa budgetår skall räknas såsom tillhörande gruppen konstnärer i övrigt.

Beträffande frågan om författarnas och översättarnas inkluderande i stipendiesystemet framhåller departementschefen följande.

»De litterära yrkesutövarna torde inte genom författarfondens konstruktion ha blivit helt likställda med övriga konstnärsgupper i fråga om möjligheterna till arbetsstipendier. Genom bibliotekersättningsanslaget tillerkänns de litterära yrkesutövarna en ekonomisk gottgörelse av samhället för den konsumtion av deras verk, som äger rum genom de offentliga bibliotekens fria utlåning. Uppdelningen av bibliotekersättningen på individuell gottgörelse åt författarna, baserad på lånefrekvensen, och tillskott till en gemensam fond för kollektiva ändamål har varit gällande alltsedan ersättningsystemet infördes fr. o. m. budgetåret 1954/55. Syftet med en sådan disposition av anslaget är att så rättvist som möjligt fördela de anslagna medlen och att även tillgodose de författare, som inte lyckats uppnå någon större försäljning eller utlåning av sina verk. Man kan därför med skäl betrakta även den del av bibliotekersättningen, som författarfondens styrelse disponerar som en gemensam fond, som en del av författarnas individuella ersättning för bokutlåningen. Denna synpunkt har också varit vägledande för den stipendie- och understödsverksamhet, som bedrivits av fondstyrelsen och som sålunda huvudsakligen fått gälla allmänt inriktade, främst socialt motiverade stödåtgärder. Hittills har också förhållandevis små belopp anslagits av fondens medel för stipendier, motsvarande de större arbetsstipendierna, till de aktivt arbetande inom författar- och översättarkåren. Med dessa utgångspunkter har jag, när det gällt att tillmötesgå kravet på ett ökat antal stipendier för denna grupp, funnit det foljdriktigt att föreslå medel under anslaget till konstnärstipendier i stället för att föreslå ett tillskott till författarfonden.»

Under anslaget till konstnärstipendier kommer med den för nästa budgetår förordade höjningen att anvisas sammanlagt 1 994 000 kr. I fråga om fördelningen av anslagsmedlen på de olika konstnärsgupperna förordar departementschefen, att till arbetsstipendier åt författare och översättare anvisas 360 000 kr. Hela det föreslagna beloppet bör enligt departementschefen utgå i form av större arbetsstipendier enligt samma grunder, som gäller för sådana stipendier för andra konstnärsgupper. Medelsanvisningen avser att möjliggöra utdelning av 30 större arbetsstipendier. Departementschefen betonar, att stipendieanslaget i denna del bör få samma tillämpningsområde som det nuvarande anslaget till meritstipendier åt författare av hög litterär förtjänst.

Departementschefen är icke beredd att tillstyrka någon höjning av nuvarande anslagsmedel till stipendier åt tonsättare, utan förordar att för ändamålet anvisas oförändrat anslagsbelopp, 271 000 kr.

För gruppen *konstnärer inom måleri m. m.* förordas, att den nuvarande medelsanvisningen höjes med ett belopp motsvarande 10 större arbetsstipendier, vilket innebär en ökning av den för ändamålet avsedda anslagsposten med 120 000 kr. till 451 000 kr. Det föreslagna beloppet förutsättes även kunna inrymma av akademien begärda medel för stipendiatverksamhet i samband med de ateljé rättigheter som förvärvats i konstnärstaden i Paris. Slutligen förordar departementschefen beträffande gruppen *konstnärer i övrigt* en höjning av nu anvisat belopp med 300 000 kr. till 912 000 kr.

I övrigt framhåller departementschefen bl. a. följande.

Arbetsstipendierna till författare och översättare synes lämpligen böra utdelas av styrelsen för Sveriges författarfond, som bäst torde kunna bedöma urvalet med hänsynstagande till den övriga stipendie- och understödsverksamhet, som fondstyrelsen bedriver. Konstnärstipendienämnden, som utdelar stipendier till gruppen konstnärer i övrigt, bör med anledning av förslaget, att konstnärer på konsthantverkets område fr. o. m. nästa budgetår skall inräknas i denna grupp, förstärkas med ytterligare en ledamot, som representerar den numera till Konstnärliga och litterära yrkesutövares samarbetsnämnd anslutna Föreningen Konsthantverkare och Industriformgivare.

Enligt de av Kungl. Maj:t utfärdade bestämmelserna för konstnärstipendienämnden skall kostnaderna för nämndens verksamhet bestridas från åttonde huvudtitelns reservationsanslag till kommittéer och utredningar genom sakkunniga. Med anledning av de förslag, som framförts från Akademien för de fria konsterna och Musikaliska akademien angående ersättning, i förekommande fall även för resor, till ledamöter av de nämnder, som inom akademierna handlägger ärenden rörande fördelningen av stipendierna, anser jag mig böra förordas, att även i dessa fall förekommande ersättningsbelopp bestrides ur åttonde huvudtitelns kommittéanslag. Det torde böra ankomma på Kungl. Maj:t att utfärda de ytterligare föreskrifter, som bedömes erforderliga i fråga om dessa ersättningar och om stipendiemyndigheternas sammansättning.

I enlighet med vad som nu gäller, torde det ävenledes böra ankomma på Kungl. Maj:t att efter hörande av stipendiemyndigheterna på området besluta om den för varje stipendieberättigad grupp lämpligaste fördelningen av de anvisade stipendiemedlen mellan större arbetsstipendier och övriga stipendietyper.

Frågan om konstnärbelöningar redovisas närmare under nästföljande anslagspunkt.

Utskottet. De av departementschefen för nästa budgetår i olika hänseenden förordade förstärkningsåtgärderna på kultursektorn ansluter till det under de senaste budgetåren skisserade kulturpolitiska handlingsprogrammet. Som bekant innefattar detta fyra huvudpunkter: för det första utbildningsstöd åt blivande konstnärliga yrkesutövare — exempelvis genom ökade studiesociala förmåner och förstärkning av undervisningsresurserna —, för det andra utbyggnad av stipendiestödet åt redan verksamma konstnärliga yrkesutövare, för det tredje insatser för att öka den offentliga konsumtionen av konstnärlig produktion — främst genom förstärkning av beställnings- och inköpsanslag — och för det fjärde en breddning av kulturmiljön, en förbättring av den kulturför-

medlande verksamheten över huvud taget, exempelvis genom ökat stöd till teatrar, bibliotek, museer och liknande institutioner med kulturförmedlande uppgifter.

Stödet för nästa budgetår förutsättes i väsentlig mån ske enligt tidigare prövad ordning. Under förevarande anslag till konstnärstipendier förordas höjningar av anslagsmedlen och utvidgning av stipendiestödet till nya grupper, vilket utskottet hälsar med tillfredsställelse. Den kontinuerliga uppräknings av anslaget till konstnärlig utsmyckning av statliga byggnader fortsätter likaså. Ett särskilt anslag till Bidrag till teaterverksamhet m. m. förebådas, avsett att till viss del ersätta bidragsgivningen via lotterimedelsfonden för innevarande budgetår till bl. a. den fasta teaterverksamheten. Ett särskilt anslag föreslås uppfört på riksstaten till bidrag till särskilda kulturella ändamål i stället för bidragsgivningen ur lotterimedelsfonden till ändamål av mera tillfällig art. Arkiv, bibliotek och museer får ytterligare medel till förfogande vid bifall till vad departementschefen förordat.

Härutöver förordar departementschefen emellertid en påbyggnad av det nuvarande stipendiestödet genom att för nästa budgetår föreslå tillkomsten av ett särskilt riksstatsanslag till *konstnärbelöningar*, utgörande garantirum, som i princip avses gälla på livstid. Sistnämnda stödform synes utgöra ett delvis nytt moment i kulturstödsprogrammet. Utskottet återkommer härtill vid redovisningen av sitt ställningstagande till Kungl. Maj:ts förslag under nästkommande anslagspunkt.

Vad beträffar förevarande anslag till konstnärstipendier föreslås i statsverkspropositionen dels en ökning av antalet stipendier, dels en utvidgning av stipendiestödet till författare och översättare samt konsthantverkare och kvalificerade formgivare. Vad departementschefen härvidlag förordat för nästa budgetår finner utskottet vara väl avvägt. Utskottet tillstyrker därför att anslaget för nästa budgetår uppräknas med föreslaget belopp, 780 000 kr. Härav följer att utskottet icke är berett att förorda bifall till yrkandena vare sig i motionerna I: 96 och II: 132 om en höjning av beloppet till stipendier åt tonsättare med 29 000 kr. eller i motionerna I: 273 och II: 316 om en ytterligare ökning utöver vad departementschefen förordat av 120 000 kr. till arbetsstipendier åt konstnärer inom måleri m. m. Inte heller är utskottet berett att biträda förslaget i motionerna I: 327 och II: 333 om ytterligare medel för inrättande av ett ökat antal arbetsstipendier samt införande av ett antal meritstipendier.

I vissa av de motioner som utskottet hänfört till denna anslagspunkt har påyrkats att riksdagen hos Kungl. Maj:t skulle hemställa om utredningar i olika hänseenden. Sålunda förordas i de förut nämnda motionerna I: 96 och II: 132 en allmän kulturutredning. Ehuru skäl talar för att en sådan utredning bör komma till stånd — den bör dock vara förutsättningslös — har utskottet icke ännu funnit tiden mogen härför. Erfarenheterna från de senaste årens stödåtgärder i olika former synes sålunda först böra avvaktas innan ställning

tages till en sådan utredning. Utskottet avstyrker alltså bifall till nämnda motioner i här berört avseende.

I motionerna I: 274 och II: 315 samt II: 578 begäres i olika avseenden utredningar, som ytterst syftar till decentralisering av kulturstödet. Denna fråga har otvivelaktigt stor betydelse från kulturpolitisk synpunkt. Den tidigare berörda allmänna kulturutredningen synes, när tiden kan anses mogen för att en sådan bör komma till stånd, böra omfatta också problemställningar som beröres i här nämnda motioner. I avvaktan på en dylik utredning synes problemen emellertid böra uppmärksammas av berörda konstnärsorganisationer och den inom ecklesiastikdepartementet inrättade särskilda kulturavdelningen.

I motionerna I: 332 och II: 320 yrkas på en särskild riksdagskrivelse med hemställan om att under åttonde huvudtiteln fr. o. m. budgetåret 1965/66 lämnas en sammanställning över sådan kulturell verksamhet som administreras genom andra departement än ecklesiastikdepartementet. Om åtgärden visar sig tekniskt genomförbar finner utskottet att en kort sådan redovisning, innefattande olika anslags användning och föreslagen medelsanvisning, som i så fall lämpligen kan intagas i den inledande översikten vid anmälan av åttonde huvudtiteln, bör närmare övervägas av Kungl. Maj:t. I den mån medlen för här berörd kulturell verksamhet icke specialdestinerats, synes redovisningen lämpligen kunna omfatta användningen av sådana medel under det senast förflutna budgetåret. Utskottet biträder i allt väsentligt motionerna I: 332 och II: 320.

Med stöd av det anförda hemställer utskottet, som i övrigt icke har något att erinra mot bifall till Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt,

I. att motionerna I: 96 och II: 132, i vad de avser ytterligare stipendier åt tonsättare, icke må av riksdagen bifallas;

II. att motionerna I: 273 och II: 316, i vad de avser ytterligare arbetsstipendier åt konstnärer inom måleri m. m., icke må av riksdagen bifallas;

III. att motionerna I: 327 och II: 333, i vad de avser ett stödsystem uppbyggt på dels ett ökat antal arbetsstipendier och dels inrättande av meritstipendier, icke må av riksdagen bifallas;

IV. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag ävensom med avslag å motionerna I: 96 och II: 132, I: 273 och II: 316 samt I: 327 och II: 333, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, till *Konstnärstipendier* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 1 994 000 kr.;

V. att motionerna I: 96 och II: 132, i vad de avser en kulturutredning, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

VI. att motionerna I: 274 och II: 315 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

VII. att riksdagen må, i anledning av motionerna I: 332 och II: 320, i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t närmare överväger att under åttonde huvudtiteln, därest så visar sig tekniskt genomförbart, jämväl lämna en kortfattad sammanställning över bidragsgivningen till sådan kulturell verksamhet, som administreras genom andra departement än ecklesiastikdepartementet;

VIII. att motionen II: 578 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

6:o) **Konstnärbelöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 6, s. 27—30) föreslagit riksdagen att till detta ändamål för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 300 000 kr.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehått

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Adolfsson* och *Lager* (I: 96) och den andra inom andra kammaren av herr *Hermansson m. fl.* (II: 132), i vilka hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen skall besluta att i enlighet med förslaget från Akademien för de fria konsterna och Konstnärernas riksorganisation långtidslegat instiftas och att 200 000 kr. anslås för ändamålet för budgetåret 1964/65;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Källqvist* och *Billman* (I: 273) och den andra inom andra kammaren av fru *Gärde Widemar* och herr *Keijer* (II: 316), i vilka hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen måtte under åttonde huvudtitelns driftbudget a) till Konstnärlegat (nytt anslag) för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 500 000 kr., b) avslå Kungl. Maj:ts förslag om ett förslagsanslag av 300 000 kr. till Konstnärbelöningar;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Bengtson* (I: 396) och den andra inom andra kammaren av herr *Wahlund* (II: 492), i vilka hemställts att riksdagen måtte I. vid sin behandling av förvarande punkt godkänna a) att som kvalifikationsgrund för erhållande av konstnärbelöningar skall gälla endast de konstnärliga insatserna, b) att för reducering av konstnärbelöningar skall räknas högst en tredjedel av mottagarens egna inkomster, c) att hänsyn i förekommande fall skall kunna tagas till inkomsterna under löpande inkomstår i stället för till inkomsterna under föregående år, II. i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till känna vad i övrigt i motionerna anförts, samt III. till Konstnärbelöningar för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 600 000 kr.;

dels ock en inom andra kammaren av herr *Arvidson* väckt motion (II: 191), i vilken hemställts att riksdagen måtte I. i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag besluta om a) 25 konstnärbelöningar, b) om regler för detta konstnärstöd i huvudsaklig överensstämmelse med i motionen angivna riktlinjer, II. till Konstnärbelöningar anvisa ett förslagsanslag av 390 000 kr.

Beträffande motiveringen för de motionsvis gjorda yrkandena får utskottet hänvisa till motionerna II: 132, I: 273, II: 492 och II: 191.

Departementschefen säger sig ha funnit att en värdefull komplettering och förstärkning av det nuvarande stipendiestödet skulle kunna åstadkommas genom införande av en ny typ av stipendier åt högt förtjänta konstnärer. Dessa nya stipendier, för vilka föreslås benämningen *konstnär belöningar*, bör enligt departementschefen ersätta de nuvarande meritstipendierna åt författare av hög litterär förtjänst. Belöningarna bör enligt departementschefens förslag utgå för särskilt framstående konstnärliga insatser och vara tillgängliga för alla de konstnärsgupper, som redan nu och i enlighet med departementschefens förslag för nästa budgetår kan erhålla konstnärstipendier. I motsats till de nuvarande meritstipendierna åt författare — för vilket ändamål nu finnes disponibelt ett belopp av 100 000 kr. — bör belöningarna inte vara engångsutmärkelser utan i princip utgå under innehavarens återstående livstid.

Departementschefen förordar en sådan utformning av dessa konstnär belöningar, att de enligt hans mening skall kunna fylla en dubbel uppgift. Belöningarna bör, framhålles det, utgöra en hedersbevisning och en utmärkelse för gjorda konstnärliga insatser men därjämte innefatta en av samhället garanterad inkomst- och pensionsförstärkning. Departementschefen utvecklar i övrigt sitt förslag på följande sätt.

»Mitt förslag bygger på den förutsättningen, att belöningarna verkligen skall få betydelse som en trygghetsgaranti. Samhällets erkänsla för en betydande konstnärlig gärning bör enligt min mening också berättiga till ett effektivt ekonomiskt stöd — där ett sådant behövs — och ge den trygghet och säkerhet i yrkesutövningen, som anses naturlig för andra grupper i samhället. Belöningarna bör därför vara så avvägda, att innehavarna verkligen uppnår en inkomst- och pensionsnivå, som kan anses rimlig även med hänsyn till för andra yrkesgrupper gällande ekonomiska förhållanden. Det direkta penningbidrag, som belöningarna innefattar, bör emellertid vara behovsprövat och föreslås sålunda utgå i fast relation till innehavarnas övriga inkomster.

Med den avsedda konstruktionen kan belöningarna fylla även ett annat syfte, nämligen att i viss utsträckning motverka de ojämnheter i ekonomisk standard olika konstnärer och konstnärsgupper emellan, som aldrig kan undvikas, så länge inkomsterna av konstnärlig verksamhet i hög grad regleras av marknadsmässiga förhållanden. Alla konstarter har inte lika möjligheter att göra sig gällande i den fria marknadens former. Konstnärliga yrkesutövare, som vinner kritikens och allmänhetens erkännande, kan visserligen ofta för en tid räkna med relativt goda inkomster. I många fall förblir inkomstutsikterna ändå ytterst osäkra. Det är därför inte ovanligt att konstnärer, trots mycket betydande och allmänt erkända insatser, aldrig får möjlighet att helt ägna sig åt sin konstnärliga verksamhet utan i stället tvingas till andra arbetsfält för att säkra sin försörjning. Förutom att belöningarna i dessa fall kan erbjuda en ekonomisk

grund för fortsatt konstnärligt arbete kan de även i någon mån ersätta de bristande möjligheter som konstnärernas osäkra inkomstförhållanden leder till när det gäller att bygga upp ett betryggande pensionskydd. Även med de nya möjligheter, som den allmänna tilläggs pensioneringen skapar härvidlag, blir pensionsförhållandena i många fall otillfredsställande. Konstnärens faktiska inkomst består kanske under många år till betydande del av arbetsstipendier eller annan typ av icke pensionsgrundande inkomst.

Som redan nämnts bör konstnärsbelöningar — i form av garantirum — utgå till personer, som genom konstnärlig verksamhet gjort mycket betydande insatser inom svenskt kulturliv, vare sig insatserna bestått i skapande av litterära eller konstnärliga verk, uppträdande som utövande konstnär eller i annan form. Den konstnärliga insatsen bör alltså i första hand vara avgörande vid utseende av belöningsinnehavare. Samtidigt synes emellertid vid val mellan i stort sett lika meriterade kandidater hänsyn böra tagas även till behovssynpunkten.

Förslaget att konstnärsbelöningen skall innefatta en inkomstgaranti innebär, att penningbidrag kommer att utgå endast i de fall, när belöningsinnehavarens årsinkomst understiger en viss nivå. Belöningarna bör göras värdebeständiga genom att beräknas på grundval av det basbelopp, som jämlikt lagen den 25 maj 1962 om allmän försäkring gäller vid ingången av det budgetår, för vilket belöningen skall utgå. Detta basbelopp är nu, från januari 1964, 4 800 kr. Som belöningsinnehavarens årsinkomst skall därest innehavaren ej annat visar anses den av taxeringsnämnd vid senast avslutade taxering i avseende på statlig inkomstskatt sammanräknade nettoinkomsten med avdrag för däri ingående konstnärsbelöning. Överstiger denna årsinkomst ett belopp motsvarande fem gånger nyssnämnda basbelopp — för närvarande således 24 000 kr. — skall penningbidrag ej utgå till belöningsinnehavaren. Under denna inkomstgräns skall sådant penningbidrag utgå, att belöningsinnehavarens årsinkomst jämte konstnärsbelöning sammanlagt uppgår till ett belopp motsvarande fem gånger nämnda basbelopp; belöning må dock aldrig överstiga fyra basbelopp, dvs. för närvarande 19 200 kr.»

Departementschefen föreslår, att 25 konstnärsbelöningar av här angivet slag inrättas fr. o. m. nästa budgetår. Innehavarna av belöningarna bör enligt departementschefen utses av Kungl. Maj:t efter förslag av de myndigheter, som har att utdela konstnärsstipendier. Dessa instanser synes ha den rätta förankringen och kompetensen att var och en på sitt område föreslå ett antal kandidater för det slutliga urvalet, framhåller departementschefen. Belöningarna förutsätts inte bli fast kvoterade på olika konstnärsgrupper, även om givetvis en rimlig fördelning bör eftersträvas. Till sitt stöd vid denna fördelning och vid det slutliga personvalet har Kungl. Maj:t ett kompetent rådgivande organ i den inom ekklesiastikdepartementet arbetande kulturpolitiska rådgivargruppen, påpekar departementschefen.

Det förutsättes få ankomma på Kungl. Maj:t att utfärda de bestämmelser som

i övrigt kan anses erforderliga med anledning av förslaget. I detta sammanhang framhålles, att departementschefen redan vid uppgörande av förslaget förutsatt, att konstnärsbelöningarna skall få karaktären av skattepliktig inkomst men att de däremot inte torde komma att utgöra pensionsgrundande inkomst enligt lagen om allmän försäkring.

I särskilda, till statsutskottet ingivna framställningar har styrelserna för Sveriges författarfond och för Fria litterära yrkesutövares centralorganisation (FLYCO) samt Konstnärliga och litterära yrkesutövares samarbetsnämnd (KLYS) lämnat synpunkter på bl. a. de föreslagna konstnärsbelöningarna.

Styrelsen för författarfonden understryker att konstnärsbelöningarna inte minst medför en förbättring av mottagarnas pensionsförhållanden. Beträffande belöningarnas konstruktion ger styrelsen sitt stöd åt motionen II: 191.

FLYCO:s styrelse hävdar att det vore lyckligast om konstnärsbelöningarna finge utgå ograverade. Om en reduktionsregel inte kan undgås säger sig styrelsen helt stödja de i särskilda motioner framlagda reduktionsreglerna. Vad beträffar frågan om utdelningen av konstnärsbelöningarna skulle det enligt FLYCO:s mening vara naturligt, om de olika konstnärsgrupperna inom ramen för KLYS eller en särskild nämnd finge själva diskutera sig fram till en rimlig fördelning av belöningarna.

KLYS betonar konstnärsbelöningarnas roll som trygghetsskapande åtgärd, speciellt med tanke på ålderdomen. Organisationen betraktar därvid 25 konstnärsbelöningar som en ringa början. Vid valet av dessa 25 bör hänsyn tagas till vederbörandes ekonomiska omständigheter och endast sådana konstnärer ifrågakomma, för vilka inkomstgarantin verkligen skulle betyda ökad trygghet, framhåller KLYS.

Att avslå Kungl. Maj:ts förslag vore enligt organisationen olyckligt. KLYS förordar livligt, att den föreslagna inkomstgarantin introduceras som en ny form för kulturstöd men understryker samtidigt nödvändigheten av att bestämmelserna, speciellt när det gäller reduceringsregeln, radikalt omarbetas. I sistnämnda avseende ger KLYS sitt förord för förslaget i detta avseende i motionerna I: 396 och II: 492. KLYS uttrycker sin oro inför den föreslagna procedurordningen beträffande urvalet av belöningsinnehavare, som enligt KLYS är ägnad att snedvrیدا nomineringsförfarandet. Avsikten med förslaget är, framhåller KLYS, tydligen den, att det skall ankomma på Kungl. Maj:t att avväga fördelningen av belöningsrummen mellan olika konstnärs kategorier. Härigenom skulle emellertid de fyra korporationerna frestas att av omsorg om det egna klientelet var och en föreslå så förnäma och konkurrenskraftiga namn, att syftet med anslaget, sådant KLYS vill fatta det, förfelas. Enligt KLYS' mening bör utdelandet ske efter förslag från ett för alla kulturarbetarorganisationer gemensamt organ (alternativt från en av de fyra stipendieutdelande korporationerna utsedd gemensam nämnd). Kulturarbetarnas egna organisationer sägs vara mogna att själva företa den nödvändiga avvägningen mellan olika konstnärs kategoriers intressen. Detta

framginge därav, att KLYS' egen konstnärstipendienämnd utdelar de konstnärstipendier som skall fördelas mellan konstnärer tillhörande gruppen »konstnärer i övrigt», ett system som hittills hade fungerat tillfredsställande.

Utskottet. Som framgått av det föregående förutsättes departementschefens förslag om konstnärbelöningar fylla en dubbel uppgift, nämligen att vara en hedersbevisning och samtidigt en garanterad inkomst- och pensionsförstärkning, en trygghetsgaranti.

Det skall enligt departementschefen vara fråga om mycket betydande insatser inom svenskt kulturliv som genom konstnärbelöningen skall premieras. Vid val mellan i stort sett lika meriterade kandidater skall hänsyn också tagas till behovssynpunkten.

Även i ett annat avseende är konstnärbelöning behovsprövad, nämligen då det gäller själva penningbidraget i det enskilda fallet. Bidragets storlek förutsättes nämligen utgå i fast relation till innehavarens övriga inkomster. Belöningen skall vara värdebeständig i den bemärkelsen, att den beräknas på grundval av den allmänna försäkringens basbelopp, f. n. 4 800 kr. Belöningen får som tidigare redovisats uppgå till i dagens värde högst 19 200 kr. eller fyra gånger basbeloppet. Överstiger å andra sidan vederbörandes årsinkomst 24 000 kr., d. v. s. fem basbelopp, utgår icke någon konstnärbelöning.

Antalet konstnärbelöningar föreslås bli maximerat, för nästa budgetår till ett antal av 25.

De föreslagna konstnärbelöningarna kan synas aktualisera frågan, ofta ställd och besvarad på olika sätt i den allmänna debatten, vad som konstituerar de speciella stödformerna till konstnärerna, konstskaparna. Man kan för att förenkla frågeställningen å ena sidan hävda att det är samhällets skyldighet att understödja konstnärerna i deras många gånger föga välbetalda hantering. Det ligger i deras gärning ofta ett betydande riskmoment, okänt för de flesta andra människor med fast anställning. För dessa risker som är förenade med deras arbete skulle konstnärerna kompenseras genom samhällets försorg. »Riskpremierna» skulle möjliggöra deras kulturskapande. Men man kan å andra sidan hävda samhällets skyldighet att betala konstnärerna för deras faktiska insatser för att därigenom tillgodose det behov som »kulturkonsumenterna» tänkes vilja göra anspråk på. Utskottet avser här inte att ta ställning till vilketdera betraktelsesättet som ytterst och principiellt är det rimligaste. Det finns exempel på båda i det statliga kulturprogrammet. Däremot kan det konstateras, att de föreslagna konstnärbelöningarna svarar emot båda målsättningarna i en konstruktion: å ena sidan finns där trygghetsgarantin, å andra sidan synpunkten att framstående konstnärer med rätta kan göra anspråk på betalning för väl utfört arbete. Enligt utskottets mening ligger ett verkligt positivt moment i förslagets karaktär av pensionsgaranti för de konstnärer som skulle få del av »konstnärbelöningarna». Det är nämligen alldeles uppenbart, att just

konstnärerna i dag — trots den allmänna tjänstepensioneringens införande — när deras yrkesverksamhet upphör eller väsentligt minskar är i särskilt hög grad utan pensionsstöd. Även de som principiellt stödjer kravet på individuell ersättning efter prestation borde enligt utskottet kunna acceptera tanken på en pensionsgaranti åt de konstnärer, som gjort aktningsvärda insatser i kulturskapandet.

Det är naturligtvis alltid en avvägningsfråga hur generös man vill och kan vara vid bestämmandet av konstnärsbelöningarnas storlek. Att inkomstläget varierar kraftigt bland konstnärerna synes klart. Fördenskull kan det synas rimligt att använda ett bidragsinstitut som svarar emot dessa variationer i inkomstläget. Att komma bort från den behovsprövning »en gång för alla» som mer eller mindre torde förknippas med ett fixt bidragsbelopp synes angeläget. Det har i några av de motioner som väckts i anslutning till förevarande punkt — I: 396 och II: 492 samt II: 191 — påpekats, att en inkomst av 24 000 kr. kunde tänkas vara alldeles för låg för vissa av de konstnärer, som gjort betydande insatser inom svenskt kulturliv. Belopp av den storleksordningen och reduktionsregelns inverkan kunde också tänkas göra vederbörande konstnär benägen att avstå från att omsätta sin produktion i pengar. En jämkning av egna inkomsters påverkan på den statliga belöningens storlek kunde förutsättas verksamt motverka bl. a. en sådan tendens. Även om sådana synpunkter givetvis inte får överdrivas ligger det enligt utskottets mening en del däri. Utskottet, som inte är berett att nu förordna en jämkning i reduktionsregeln för egen inkomst på sätt förordas i förutnämnda motioner och därför avstyrker bifall till dessa motioner i här berört hänseende, får emellertid framhålla, att utskottet utgår från att Kungl. Maj:t med uppmärksamhet följer upp de erfarenheter rörande reduktionsregelns effekt, som ernås, och att Kungl. Maj:t därvid föreslår de ändringar i systemet, som kan bedömas påkallade.

I sammanhanget torde böra beröras det förslag som gjorts i motionerna I: 396 och II: 492 av innebörd, att vid reduktionsregelns tillämpning hänsyn borde tagas till belöningsinnehavarens inkomst under löpande inkomstår i stället för den taxerade nettoinkomsten avseende ett tidigare inkomstår. Utskottet vill här erinra om att den av departementschefen förordade regeln skall gälla endast »om innehavaren ej annat visat». Fall av ömmande beskaffenhet kan förekomma där den enskilde vill göra gällande att hans aktuella inkomstläge skiljer sig från det han taxerades för vid en tidigare tidpunkt. För sådana fall förutsätter utskottet att regeln tillämpas så generöst och så smidigt som möjligt. Utskottet utgår från att syftet med motionerna I: 396 och II: 492, såvitt nu är i fråga, därmed kommer att kunna tillgodoses, varför motionerna i denna del inte synes påkalla någon särskild åtgärd från riksdagens sida.

Vad gäller den andra frågan, förfarandet vid utdelningen av konstnärsbelöningarna, har departementschefen, som framgått av det föregående, förordnat, att Kungl. Maj:t med stöd av den kulturpolitiska rådgivargruppen inom eckle-

sistikdepartementet och efter förslag av de myndigheter, som har att utdela konstnärstipendier, skulle utse innehavare av konstnärbelöningar. Vissa av de konstnärorganisationer som till utskottet direkt redovisat sina synpunkter på konstnärbelöningarna har gjort uttalanden av yttersta innebörd, att avvägningen av fördelningen av belöningsrummen mellan olika konstnärorganisationer vore så svår att göra för Kungl. Maj:t med det föreslagna förfarandet, att ansvaret för denna avvägning helst borde ligga centralt hos ett gemensamt organ för berörda konstnärorganisationer. Detta organ borde sedan hos Kungl. Maj:t direkt föreslå lämpliga kandidater till belöningarna.

Med anledning av dessa organisationers synpunkter, ytterligare redovisade inledningsvis, vill utskottet framhålla, att man uppenbarligen måste hålla i minnet att det här gäller att mot varandra söka värdera framstående företrädare för konst, musik, författarskap etc. Problemet är utan tvivel svårlöst. Utskottet vill för sin del rekommendera, att Kungl. Maj:t söker uppnå största möjliga samarbete med konstnärorganisationerna. Lämpligast vore att dessa själva för ifrågavarande samarbetsobjekt konstituerade en särskild gemensam delegation eller liknande med uppgift att efter avvägning föreslå lämpliga kandidater till belöningarna. Det slutliga valet bör ligga hos Kungl. Maj:t, då det principiellt — om problemet ställes — bör gälla, att beslut bör fattas med hänsyn till den enskilde individen och inte enbart på gruppstillhörigheten.

Utskottet övergår nu till att redovisa sitt ställningstagande till de motionsförslag, som syftar till att ersätta konstnärbelöningarna med annan stödform av långtidskaraktär. I motionerna I: 96 och II: 132 föreslås inrättande av långtidslegat. Ehuru det inte direkt utsäges har utskottet likväl utgått från att legaten vore avsedda att ersätta snarare än enbart komplettera konstnärbelöningarna. Utskottet har fördenskull behandlat motionerna i anslutning till förevarande punkt. Motionerna I: 273 och II: 316 innehåller förslag om ett nytt anslag, benämnt Konstnärlegat. I motionerna yrkas tillika avslag på förslaget om konstnärbelöningar. Förslagen har i båda fallen fördelar. Trots att legaten innebär förstärkningar av statens kulturstödjande verksamhet och en betydande trygghet för de konstnärer som skulle bli delaktiga av dem har utskottet likväl vid sin jämförelse mellan denna form av bidrag och de föreslagna konstnärbelöningarna funnit, att de senare har fördelar som de förra inte kan framvisa. Livsvaraktigheten och pensionskaraktären synes vara de viktigaste. Utskottet avstyrker bifall till motionerna I: 96 och II: 132 samt I: 273 och II: 316 såväl i fråga om anslagskonstruktionen som beträffande de belopp, som föreslagits utgå för bidragsformerna i fråga.

I motionerna I: 396 och II: 492 samt II: 191 har i anslutning till de förslag om jämkningar i reduktionsregeln för egen inkomst som där framförts med avseende på konstnärbelöningar föreslagits anvisande i förra fallet av 600 000 kr. och i det senare fallet av 390 000 kr., d. v. s. 300 000 respektive 90 000 kr. mer än vad Kungl. Maj:t föreslagit för nästa budgetår. Utskottet vill erinra om att det här är fråga om ett förslagsanslag, som följaktligen kan överskridas

om de förordade 25 belöningarna behöver utgå med ett högre belopp än, för att ta ett tänkt genomsnitt, 12 000 kr. per belöning. Att innan anslaget stabiliserats beräkna ett belopp som någorlunda förmår avspegla det faktiska behovet synes ogörligt. Då möjligheten till legalt överskridande finns, saknas enligt utskottet anledning att här fixera beloppet till annan anslagssumma än den Kungl. Maj:t föreslagit för nästa budgetår. Utskottet avstyrker därför bifall till ifrågakvarande motionsförslag.

I motionerna I: 396 och II: 492 har yrkats, att enbart de konstnärliga kvalifikationerna borde vara avgörande vid utseende av belöningsinnehavare. Som framgått av det föregående har departementschefen förutsatt, att denna kvalifikationsgrund skulle vara den primära. Vid val mellan i stort sett lika meriterade kandidater borde hänsyn emellertid tagas även till behovssynpunkten. Utskottet finner inte anledning frångå departementschefens förslag på denna punkt. Den i motionerna uttryckta oviljan mot en behovsavvägning torde också kunna minskas efter hand som konstnärsbelöningarna eller deras framtida motsvarighet växer i antal. Frekvensen av en sådan avvägning synes nämligen stå i direkt proportion till hur många belöningar som finnes disponibla för utdelning. Utskottet avstyrker berörda motioner i vad de avser det nu redovisade yrkandet.

Vad departementschefen i övrigt anfört och förordat har icke givit utskottet anledning till erinran eller särskilt uttalande. Utskottet hemställer, under åberopande av det anförda,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 96 och II: 132, I: 273 och II: 316 samt I: 396 och II: 492 ävensom II: 191, förstnämnda fyra motioner såvitt nu är i fråga, till *Konstnärsbelöningar* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 300 000 kr.

7:o) **Statens konstråd.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 7, s. 30), vilket innebär en anslagshöjning med 5 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens konstråd* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 64 000 kr.

8:o) **Konstnärlig utsmyckning av statliga byggnader.** Kungl. Maj:t har (punkt 8, s. 31) föreslagit riksdagen att till detta ändamål för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 1 200 000 kr., vilket innebär en anslagshöjning med 200 000 kr.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehått

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Adolfsson* och *Lager* (I: 96) och den andra inom andra kammaren av herr

Hermansson m. fl. (II: 132), i vilka hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen måtte uttala sig för att procentregeln blir riktningsgivande beträffande anslagen till konstnärlig utsmyckning av statliga byggnader och att anslaget enligt nu gällande former för budgetåret 1964/65 höjes till det av statens konstråd föreslagna beloppet 1 500 000 kr.;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Källqvist* och *Billman* (I: 273) och den andra inom andra kammaren av fru *Gärde Widemar* och herr *Keijer* (II: 316), i vilka hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen måtte för budgetåret 1964/65 under åttonde huvudtitelns driftbudget anvisa ett reservationsanslag av 1 500 000 kr. till Konstnärlig utsmyckning av statliga byggnader;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av fröken *Ljungberg* och herr *Risberg* (I: 327) samt den andra inom andra kammaren av herr *Nordstrandh m. fl.* (II: 333), i vilka hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen måste besluta att till Konstnärlig utsmyckning av statliga byggnader för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 1 300 000 kr.;

dels ock två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Bengtson* (I: 475) samt den andra inom andra kammaren av herrar *Wahlund* och *Antonsson* (II: 608), i vilka hemställts att riksdagen måtte vid sin behandling av förevarande anslag under åttonde huvudtiteln bevilja ett reservationsanslag av 1 500 000 kr.

Beträffande motiveringen för de motionsvis framförda yrkandena får utskottet hänvisa till motionerna II: 132, I: 273, II: 333 och II: 608.

Konstrådet har i sina anslagsäskanden för nästa budgetår hänvisat till vad statsutskottet anfört i sitt utlåtande nr 126 med anledning av att Kungl. Maj:t i propositionen nr 103 till 1963 års riksdag bl. a. föreslagit en höjning för innevarande budgetår av detta reservationsanslag från 500 000 kr. till 1 000 000 kr. Mot bakgrunden av sina tidigare ställningstaganden till frågan om en ökning av den offentliga konsumtionen av konstnärlig produktion fann utskottet det följdriktigt, att förslag framlagts, som väsentligt kunde bidra till att säkerställa konstnärlig medverkan vid utformningen och utsmyckningen av statens byggnader och anläggningar och därvid indirekt främja våra konstnärers arbetsmöjligheter och utkomst. Utskottet räknade med att den förordade höjningen skulle få sin efterföljd även fortsättningsvis. Därmed godtog utskottet, såsom förordats i propositionen, att de nu tillämpade formerna för beviljande av anslag till utsmyckningsändamål skulle bibehållas. Konstrådet konstaterar, att frågan om ett återinförande av den bidragsform, som den s. k. procentregeln innebär, åtminstone tills vidare torde vara avförd från dagordningen. Med hänvisning till uttalanden både i propositionen och i utskottsutlåtandet har konstrådet ansett sig för nästa budgetår böra begränsa sig till att begära en höjning av förevarande anslag med 500 000 kr. till 1 500 000 kr.

Utskottet. I likhet med konstrådet får utskottet, som erinrar om vad som i det föregående redovisats rörande utskottets yttrande i ämnet förra året, konstatera, att de nu tillämpade formerna för beviljande av anslag till utsmyckningsändamål torde böra bibehållas tills vidare. Utskottet finner det därför icke påkallat att biträda yrkandet i motionerna I: 96 och II: 132 om att riksdagen skulle uttala sig för att den s. k. procentregeln skulle bli riktgivande för medelsanvisningen till Konstnärlig utsmyckning av statliga byggnader.

Vidkommande yrkandena i samma motioner ävensom motionerna I: 273 och II: 316, I: 327 och II: 333 samt I: 475 och II: 608 om höjning av detta anslag med — utöver vad Kungl. Maj:t för nästa budgetår föreslår — 100 000 kr. (motionerna I: 327 och II: 333) respektive 300 000 kr. (övriga motioner) får utskottet framhålla, att utskottet liksom tidigare betraktar en kontinuerlig höjning av detta anslag som en naturlig följd av det dubbla syftet med anslaget, att säkerställa konstnärlig medverkan vid utformningen och utsmyckningen av statens byggnader och anläggningar samt att främja våra konstnärers arbetsmöjligheter och utkomst. Den ökning av anslaget med 500 000 kr. som beslutats för innevarande budgetår och den nu av Kungl. Maj:t förordade uppräknningen med ytterligare 200 000 kr. finner utskottet i väsentlig mån kunna bidra till att anslaget skall kunna möta de krav, som helt naturligt ställes på det samma. Utskottet tillstyrker därför Kungl. Maj:ts förslag och avstyrker bifall till motionerna I: 96 och II: 132, I: 273 och II: 316 samt I: 327 och II: 333, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, ävensom motionerna I: 475 och II: 608.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

I. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag ävensom med avslag å motionerna I: 96 och II: 132, i vad de avser medelsanvisningen, motionerna I: 273 och II: 316, I: 327 och II: 333, sistnämnda fyra motioner såvitt nu är i fråga, samt motionerna I: 475 och II: 608, till *Konstnärlig utsmyckning av statliga byggnader* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 1 200 000 kr.;

II. att motionerna I: 96 och II: 132, i vad de avser att procentregeln borde bli riktgivande för medelsanvisningen under detta anslag, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

9:o) **Utställningar av svensk konst i utlandet.** Kungl. Maj:t har (punkt 9, s. 31 och 32) föreslagit riksdagen att till detta ändamål för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 100 000 kr., vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehåft

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av her-

rar Bergman och Birger Andersson (I: 146) samt den andra inom andra kammaren av herr Arvidson (II: 192), i vilka hemställts att riksdagen måtte till Utställningar av svensk konst i utlandet för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 250 000 kr.;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar Källqvist och Billman (I: 273) samt den andra inom andra kammaren av fru Gärde Widemar och herr Keijer (II: 316), i vilka hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen måtte för budgetåret 1964/65 under åttonde huvudtitelns driftbudget anvisa ett reservationsanslag av 200 000 kr. till Utställningar av svensk konst i utlandet;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av fröken Ljungberg och herr Risberg (I: 327) och den andra inom andra kammaren av herr Nordstrandh m. fl. (II: 333), i vilka hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen måtte besluta att till Utställningar av svensk konst i utlandet för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 150 000 kr.;

dels ock två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr Sundin (I: 410) och den andra inom andra kammaren av herr Larsson i Borrby (II: 483), i vilka hemställts att riksdagen måtte genom skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om en skyndsam utredning rörande förbättrad introduktion av svenskt musikliv i utlandet.

Beträffande motiveringen för de motionsvis framförda yrkandena får utskottet hänvisa till motionerna II: 192, I: 273, II: 333 och II: 483.

Utskottet. Departementschefen förklarar i statsverkspropositionen, att han inte är beredd att föreslå någon höjning av anslaget till utställningar av svensk konst i utlandet för nästa budgetår. I motionerna I: 273 och II: 316 föreslås att anslaget uppföres med 200 000 kr., vilket motsvarar en uppräknig av anslaget med 100 000 kr. Enligt motionerna I: 327 och II: 333 bör en uppräknig ske av anslaget med 50 000 kr. till 150 000 kr. och enligt motionerna I: 146 och II: 192 med 150 000 kr. till 250 000 kr. Dessa konstutställningar har vidgat kunskapen i utlandet om svensk konst och därigenom haft ett betydande värde för Sverige. Ett oförändrat anslag skulle, på grund av att kostnaderna för utställningarna ökat, framtvinga en viss nedskärning av verksamheten. Utskottet bedömer detta som klart olämpligt i ett läge då det i själva verket är ytterst angeläget att öka möjligheterna att presentera svensk konst i utlandet. Ett ökat stöd åt ifrågavarande utställningsverksamhet innebär också ett ökat, eftersträvanvärt ytterligare stöd åt konstnärerna i deras arbete.

Utskottet föreslår med stöd av det anförda och i anslutning till förenämnda motioner att anslaget höjes med 150 000 kr. till 250 000 kr.

Vidkommande motionerna I: 410 och II: 483, i vilka yrkats på en skyndsam utredning rörande förbättrad introduktion av svenskt musikliv i utlandet, vill

utskottet erinra om att departementschefen under anslagspunkten 16 i årets statsverksproposition, bilagan 10, Ecklesiastikdepartementet, förklarat sig ha för avsikt att för nästa budgetår söka realisera ett statligt stöd för en effektivare spridning, genom bl. a. grammofoninspelning av inhemska tonsättares verk och genom framställning av notmaterial, av seriös inhemsk musik. Utskottet förutsätter att de av motionärerna efterlysta åtgärderna för introduktion av svenskt musikliv i utlandet härigenom skall kunna i icke oväsentlig grad realiseras, då nämnda medel självfallet också bör kunna användas för en effektivare spridning av seriös svensk musik i utlandet. Utskottet finner därför inte skäl att tillstyrka av motionärerna begärd särskild skrivelse från riksdagen i ämnet till Kungl. Maj:t.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

I. att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt motionerna I: 273 och II: 316 samt I: 327 och II: 333, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, ävensom med bifall till motionerna I: 146 och II: 192, till *Utställningar av svensk konst i utlandet* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 250 000 kr.;

II. att motionerna I: 410 och II: 483 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

10:o) Ersättning åt författare m. fl. för utlåning av deras verk genom bibliotek m. m. Kungl. Maj:t har (punkt 10, s. 32—35) föreslagit riksdagen att till Ersättning åt författare m. fl. för utlåning av deras verk genom bibliotek m. m. för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 2 020 000 kr. eller samma belopp som anvisats för innevarande budgetår.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehått

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Adolfsson* och *Lager* (I: 96) och den andra inom andra kammaren av herr *Hermansson m. fl.* (II: 132), i vilka hemställts, såvitt nu är i fråga, att ersättningen åt författare m. fl. för utlåning av deras verk genom bibliotek m. m. höjes från fem till åtta öre per boklån och att övriga ersättningsbelopp justeras i proportion därtill, i enlighet med äskandet från styrelsen för Sveriges författarfond;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Källqvist* och *Billman* (I: 273) och den andra inom andra kammaren av fru *Gärde Widemar* och herr *Keijer* (II: 316), i vilka hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen under åttonde huvudtitelns driftbudget måtte anvisa ett förslagsanslag av 3 716 000 kr. till Ersättning åt författare m. fl. för utlåning av deras verk genom bibliotek m. m.;

dels ock två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av fröken *Ljungberg* och fru *Hultell* (I: 491) samt den andra inom andra kammaren av herr *Hedin m. fl.* (II: 581), i vilka hemställts att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning och förslag till ändrade grunder för fördelningen av författarsättningen och insamlande av statistik över bokutlåningen.

Beträffande motiveringen för de motionsvis gjorda yrkandena får utskottet hänvisa till motionerna II: 132, I: 273 och II: 581.

I sina anslagsäskanden för nästa budgetår har *styrelsen för Sveriges författarfond* föreslagit att biblioteksersättningens grundbelopp höjes från 5 öre till 8 öre för lån av rättsskyddat svenskt originalverk, från 1 till 4 öre för lån av översatt verk, från 20 till 32 öre för nyttjande av svenskt referensexemplar och från 4 till 16 öre för nyttjande av referensexemplar i översättning. Därjämte har styrelsen förordat en om disposition av författarfondens medel genom att föreslå, att den individuella författarsättningen, författarpenningen, som utgår i proportion till antalet lån, ändras till förmån för mycket utlånade författare. Till stöd för sitt förslag, som innebär en höjning av anslagsposten i fråga med 1 696 000 kr., har styrelsen anfört bl. a. följande.

Då styrelsen nu återkommer med sitt förslag från 1961 om en höjning av ersättningsbeloppet till 8 öre per boklån och en justering av övriga ersättningsbelopp i proportion härtill, är det ett par synpunkter som styrelsen mycket starkt vill understryka. Den höjning av biblioteksersättningen, som genomfördes 1962 föll i huvudsak på fondens fria del, dvs. den del som användes för pensioner, stipendier etc. För den enskilde författaren var ökningen blygsam. Den uppgick till ett halvt öre per boklån och var maximerad till 250 kr. per författare. Mot bakgrunden av att författarna är en grupp av egna företagare, som bl. a. själva får erlägga sina tjänstepensions- och sjukförsäkringsavgifter, synes det angeläget att den individuella ersättningen ökas.

Behovet av pensioner till författare och deras efterlevande blir alltmer markerat. För närvarande utgår ett 40-tal författar- och änkepensioner ur fonden. Styrelsen finner det nödvändigt att öka pensionernas belopp samt inrätta ett avsevärt antal nya pensionsrum. En genomgång av författarkåren visar, att dess åldersfördelning för närvarande är sådan, att ytterligare ett hundratal pensioner bör inrättas under de närmaste åren.

Ur fondens fria del har under år 1962 kunnat utdelas arbets- och resestipendier om sammanlagt 516 000 kr. Vidare har styrelsen fr. o. m. årsskiftet 1962/63 inrättat femåriga arbetsstipendier på 12 000 respektive 6 000 kr., fyra av vardera slaget. Styrelsen har för avsikt att under den kommande femårsperioden årligen inrätta ett motsvarande antal nya stipendier. Styrelsen finner denna stipendiegivning i hög grad angelägen. Den bör emellertid inte minska styrelsens möjligheter att utdela arbetsstipendier av annat slag. Med hänsyn till arbetsstipendiernas betydelse för det mycket stora antal författare, som endast har ringa inkomster av sitt författarskap, skulle en sådan utveckling inge bekymmer.

Genom den föreslagna höjningen av biblioteksersättningen skulle det bli möjligt att utöka antalet långtidsstipendier samt att både höja pensionernas och ar-

betsstipendiernas genomsnittsbelopp och öka deras antal. I det sammanhanget vill styrelsen särskilt framhålla, att ett ökat antal stipendier till översättare framstår som ett önskemål.

Departementschefen framhåller bl. a. följande till stöd för sitt förslag om oförändrad medelsanvisning för nästa budgetår.

»I samband med mina förslag i det föregående i fråga om anslagen till konstnärstipendier och konstnärbelöningar har jag tagit upp den begäran om ökat stöd till litterär verksamhet, som ligger bakom författarfondens styrelses förslag till förbättrade grunder för biblioteksersättningen. Genom den särskilda medelsanvisningen till större arbetsstipendier åt författare och översättare, som jag förordat under anslaget till konstnärstipendier, har jag tillmötesgått ett av de enligt min mening mest berättigade kraven från författarkåll, nämligen en förbättring av stödet till de aktivt arbetande. Fondstyrelsen har även genom sitt förslag åsyftat att få till stånd förbättrade pensionsförhållanden för de litterära yrkesutövarna. Härvidlag torde införandet av konstnärbelöningar till högt förtjänta konstnärer kunna medföra en förbättring, som blir allt betydelsefullare i den mån ökade anslag kan utgå för denna nya stipendietyp.

De i dessa andra sammanhang förordade åtgärderna kommer att få sådana konsekvenser för användningen av författarfonden, att det nu inte torde finnas anledning att föreslå någon ändring av gällande grunder för biblioteksersättningen. Förslaget att arbetsstipendier åt författare och översättare skall utgå ur anslaget till konstnärstipendier bereder ökat utrymme i fonden för sådana hjälpformer, som ligger mer i linje med författarfondens ändamål. Det torde också komma att underlätta fondstyrelsens planering av medelsanvändningen genom att i viss mån ge styrelsen möjlighet att renodla användningsområdet för fonden.»

I den under anslagspunkten 6 i den föregående redovisade skrivelsen till statsutskottet från *styrelsen för Sveriges författarfond* framhåller styrelsen, att trots att den ser positivt på förslagen om arbetsstipendier åt författare och översättare samt om konstnärbelöningar så kvarstår behovet av en uppräknig av biblioteksersättningen som en ofrånkomlig nödvändighet för författarkåren, både med tanke på den direkta ersättning som utgår till författarna och med tanke på styrelsens möjligheter att genom långtidsstipendier, engångsstipendier och pensioner stödja de litterära yrkesutövarna.

FLYCO:s styrelse framhåller i sin under punkten 6 tidigare redovisade skrivelse vikten av att den ersättning — som direkt tillkommer de författare vilkas verk utlånas — författarpenningen — snarast höjes.

Även författarfondens fria del anges vara i behov av tillskott. Behovet av pensioner sägs stiga starkt. *FLYCO:s styrelse* framhåller särskilt, att den pensionsform, som de nya konstnärbelöningarna kan anses utgöra, enligt propositionen endast kan komma mycket kvalificerade författare till del och att den inte alls kommer efterlevande — änkor och minderåriga barn — till godo. Tvärtom kan enligt styrelsen konstnärbelöningarna skapa ett särskilt behov av änkepen-

sioner, då fonden, sin uppgift likmätigt, snabbt måste gripa in, därest en innehavare av konstnärsbelöning avlider och till följd därav den trygghet konstnärsbelöningen utgjort bortfaller för den efterlevande familjen. Vidare understryker FLYCO den betydelse fondens långtidsstipendier har och kommer att få. Då antalet konstnärsbelöningar är begränsat, måste fonden kunna tillhandahålla en stipendietyp, som utgör en mellanform mellan de tillfälligt utfallande punktstipendierna och konstnärsbelöningarna, framhåller styrelsen. Slutligen måste författarfonden beredas tillfälle att genom stipendier åt yngre, relativt oprövade författare sörja för att litteraturens tillväxt bereds en god jordmån. Med stöd av det anförda uttalar FLYCO:s styrelse sin anslutning till förslag i motionerna I: 273 och II: 316 samt övriga förslag i samma riktning.

Utskottet. I motionerna I: 96 och II: 132 samt I: 273 och II: 316 förordas en väsentlig höjning av anslagsposten till ersättning åt författare m. fl. för utlåning av deras verk genom bibliotek — anslagsposten i fråga är nu uppförd med 1 940 000 kr. Utskottet vill med anledning härav erinra om att utskottet i det föregående dels förordat att även författare och översättare skall bli delaktiga av det konstnärsstöd, som de större arbetsstipendierna innebär, dels tillstyrkt införande av särskilda konstnärsbelöningar. Som framhållits av departementschefen innebär vad sålunda i annat sammanhang förordats sådana konsekvenser för författarfonden, att det även enligt utskottets uppfattning synes saknas anledning att nu föreslå någon ändring av gällande grunder för biblioteksersättningen. Utskottet får därför avstyrka bifall till ifrågakvarande motioner i nu berört hänseende. Utskottet förutsätter emellertid att Kungl. Maj:t vid sina fortsatta överväganden om stöd till konst, litteratur, musik m. m. jämväl överväger sådana åtgärder, som kan innebära ett ökat stöd åt framför allt författarfondens fria del.

Vidkommande motionerna I: 491 och II: 581 förordas i dessa en särskild riksdagsskrivelse om utredning och förslag till ändrade grunder för fördelningen av författarersättningen och insamlande av statistik över bokutlåningen. De frågor som motionärerna berör är enligt utskottets mening av sådan karaktär, att de lämpligen bör övervägas inom styrelsen för Sveriges författarfond. Utskottet förutsätter att så sker och att styrelsen — därest övervägandena förleder därtill — för Kungl. Maj:t framlägger de förslag som betingas härav. Utskottet avstyrker alltså bifall till motionerna I: 491 och II: 581.

Under återropande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

I. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag ävensom med avslag å motionerna I: 96 och II: 132 samt I: 273 och II: 316, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, till *Ersättning åt författare m. fl. för utlåning av deras verk genom bibliotek m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 2 020 000 kr.;

II. att motionerna I: 491 och II: 581 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

11:o) **Bidrag till samfundet De nio.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 11, s. 36), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till Samfundet De nio* för budgetåret 1964/65 anvisa ett anslag av 10 000 kr.

12:o) **Statens biografbyrå: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 12, s. 36), vilket innebär en anslagshöjning med 3 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens biografbyrå, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

A v l ö n i n g s s t a t

1.	Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> ..	106 400
2.	Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	82 600
3.	Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	2 000
4.	Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	48 000

Summa kr. 239 000

b) till *Statens biografbyrå: Avlöningar* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 239 000 kr.

13:o) **Statens biografbyrå: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 13, s. 37), vilket innebär en anslagsminskning med 7 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens biografbyrå: Omkostnader* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 26 000 kr.

14:o) **Bidrag till Barnfilmkommittén.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 14, s. 37 och 38), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till Barnfilmkommittén* för budgetåret 1964/65 anvisa ett anslag av 35 000 kr.

15:o) **Bidrag till särskilda kulturella ändamål.** Kungl. Maj:t har (punkt 16, s. 39—42) föreslagit riksdagen att till *Bidrag till särskilda kulturella ändamål* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 8 850 000 kr.

Kungl. Maj:ts förslag innebär att det under åttonde huvudtiteln nu uppförda avsättningsanslaget till lotterimedelsfonden ersätts med ett särskilt reservationsanslag med den i rubriken angivna benämningen.

Med detta bekräftas att den numera rent formella bindning mellan lotteriinkomster å ena sidan och statlig bidragsgivning för olika kulturella ändamål å den andra, som antyds genom själva beteckningen lotterimedelsfonden, upphör att existera.

Den vid utgången av innevarande budgetår kvarstående behållningen i lotterimedelsfonden föreslås överförd till det förordade nya reservationsanslaget. Ur lotterimedelsfonden beviljade bidrag, vilka vid nyssnämnda tidpunkt ännu inte utbetalats, förutsättes sålunda få utgå från det nya anslaget.

Anslaget till bidrag till särskilda kulturella ändamål skall enligt förslaget liksom lotterimedelsfonden disponeras genom beslut av Kungl. Maj:t. Prövningen av bidragsärenden bör ske i samma ordning, som nu gäller vid fördelningen av lotterimedelsbidrag. Efter en föreslagen överföring till riksstaten av viss del av det statliga teaterstödet kommer sålunda från det nya anslaget att i första hand bestridas, förutom bidrag till tillfälliga kulturella ändamål, bidrag till kvarstående fasta ändamål såsom till orkestrar och konsertverksamhet, vissa teaterföretag och annan teaterverksamhet, konstbildningsorganisationer m. m.

Vad härefter beträffar medelsbehovet för nästa budgetår under det nya anslaget till bidrag till särskilda kulturella ändamål synes det enligt departementschefen finnas anledning att liksom tidigare år räkna med vissa kostnadsökningar till följd av lönehöjningar för personal anställd vid bidragsberättigade institutioner. Vidare finner departementschefen angeläget att ytterligare medel beräknas till verksamheten med rikskonserter. Därutöver synes en viss ökning av medelsanvisningen böra göras för att tillgodose behovet av en utvidgning av kulturstödet till nya eller eftersatta områden, framhåller departementschefen. Bl. a. föreligger från Musikaliska akademien och Föreningen Svenska tonsättare förslag om bidrag av statliga medel till bl. a. grammofoninspelning av inhemska tonsättares verk och för framställning av notmaterial. Vid bifall till departementschefens förslag om en ökad medelsanvisning under detta anslag anger departementschefen sig ha för avsikt att för nästa budgetår söka realisera ett statligt stöd för en effektivare spridning i dessa former av seriös inhemsk musik.

Utskottet har ingen erinran att göra mot vad departementschefen anført och förordat. Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Bidrag till särskilda kulturella ändamål* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 8 850 000 kr.

Arkiv, bibliotek, museer m. m.

16:o **Riksarkivet: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 17, s. 43—46), vilket innebär en anslagshöjning med 70 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för riksarkivet, som föranledes av vad departementschefen anfört;

b) godkänna följande avlöningsstat för riksarkivet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	553 800
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	2 100
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	610 400
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	518 700
	Summa kr. 1 685 000

c) till *Riksarkivet*: *Avlöningar* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 1 685 000 kr.

17:o) **Riksarkivet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 18, s. 46 och 47), vilket innebär en anslagshöjning med 7 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Riksarkivet*: *Omkostnader* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 117 000 kr.

18:o) **Riksarkivet: Inköp av arkivalier och tryckta arbeten.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 19, s. 48), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Riksarkivet*: *Inköp av arkivalier och tryckta arbeten* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 9 000 kr.

19:o) **Riksarkivet: Fortsatt utgivande av sådana handlingar, som är av vikt för fäderneslandets historia.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 20, s. 48), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Riksarkivet*: *Fortsatt utgivande av sådana handlingar, som är av vikt för fäderneslandets historia*, för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 2 000 kr.

20:o) **Landsarkiven: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 21, s. 48—50), vilket innebär en anslagshöjning med 66 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för landsarkiven, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	424 700
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	613 000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	465 300
Summa kr.	1 503 000

b) till *Landsarkiven: Avlöningar* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 1 503 000 kr.

21:o) Landsarkiven: Omkostnader. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 22, s. 51), vilket innebär en anslagshöjning med 16 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Landsarkiven: Omkostnader* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 197 000 kr.

22:o) Landsarkiven: Inköp av arkivalier och tryckta arbeten. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 23, s. 51 och 52), vilket innebär en anslagshöjning med 1 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Landsarkiven: Inköp av arkivalier och tryckta arbeten* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 8 000 kr.

23:o) Landsarkiven: Bokbindning och konservering av arkivalier. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 24, s. 52), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Landsarkiven: Bokbindning och konservering av arkivalier* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 15 000 kr.

24:o) Ortnamnskommissionen: Avlöningar. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 25, s. 52 och 53), vilket innebär en anslagshöjning med 11 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för ortnamnskommissionen, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	7 000
2. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	187 200
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	83 800
Summa kr.	278 000

b) till *Ortnamnskommissionen: Avlöningar* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 278 000 kr.

25:o) **Ortnamnskommissionen: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 26, s. 54), vilket innebär en anslagshöjning med 3 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ortnamnskommissionen: Omkostnader* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 30 000 kr.

26:o) **Ortnamnskommissionen: Insamling och bearbetning av vetenskapligt material.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 27, s. 54 och 55), vilket innebär en anslagshöjning med 4 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ortnamnskommissionen: Insamling och bearbetning av vetenskapligt material* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 53 000 kr.

27:o) **Landsmålsarkiven: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 28, s. 55—57), vilket innebär en anslagshöjning med 9 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för landsmålsarkiven, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	100
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	1 380
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal	374 820
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	168 700
	Summa kr. 545 000

b) till *Landsmålsarkiven: Avlöningar* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 545 000 kr.

28:o) **Landsmålsarkiven: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 29, s. 57 och 58), vilket innebär en anslagshöjning med 2 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Landsmålsarkiven: Omkostnader* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 28 000 kr.

29:o) **Landsmålsarkiven: Insamling och bearbetning av vetenskapligt material.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 30, s. 58), vilket innebär en anslagshöjning med 9 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Landsmålsarkiven: Insamling och bearbetning av vetenskapligt material* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 92 000 kr.

30:o) **Kungl. biblioteket: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 31, s. 59—63), vilket innebär en anslagshöjning med 162 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för kungl. biblioteket, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	556 400
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	1 200
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ...	1 150 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	740 400
	Summa kr. 2 448 000

b) till *Kungl. biblioteket: Avlöningar* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 2 448 000 kr.

31:o) **Kungl. biblioteket: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har (punkt 32, s. 63 och 64) föreslagit riksdagen att till detta ändamål för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 535 000 kr., innebärande en anslagshöjning med 43 000 kr.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förhaft en inom andra kammaren av fru *Forstling m. fl.* väckt motion (II: 196), vari hemställts att riksdagen måtte till mikrofilmning av den värdefullaste delen av svenskt-amerikanskt tidningsmaterial, särskilt den del som inom få år annars kommer att gå sin förgängelse till mötes, anvisa 80 000 kr., varav 15 000 kr. anslås till utredning och planering av arbetet i sin helhet genom kungl. bibliotekets försorg.

Beträffande motiveringen för motionsyrkandet får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet. I motionen II: 196 har hemställts om viss medelsanvisning för bl. a. mikrofilmning av svenskt-amerikanskt äldre tidningsmaterial, delvis förvarat i kungl. biblioteket. Enligt utskottets mening har i och för sig goda skäl förbragts för den föreslagna åtgärden. Frågan om åtgärder i av motionärerna angivet syfte bör emellertid enligt utskottets mening i första hand prövas av riksbibliotekarien. Härvid synes jämväl böra undersökas möjligheterna att erhålla

bidrag för ändamålet på annat sätt än genom anslag på riksstaten. Utskottet avstyrker därför bifall till motionen II: 196 och biträder Kungl. Maj:ts under förvarande punkt framställda förslag.

Utskottet hemställer,

I. att motionen II: 196 icke må av riksdagen bifallas;

II. att riksdagen må till *Kungl. biblioteket: Omkostnader* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 535 000 kr.

32:o) **Kungl. biblioteket: Bokinköp och bokbindning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 33, s. 64 och 65), vilket innebär en anslagshöjning med 65 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kungl. biblioteket: Bokinköp och bokbindning* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 703 000 kr.

33:o) **Statens psykologisk-pedagogiska bibliotek.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 34, s. 65—67), vilket innebär en anslagshöjning med 34 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande stat för statens psykologisk-pedagogiska bibliotek, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

Stat

Avlöningar

1. Avlöningar till icke-ordinarie personal ..	80 700	
2. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	34 200	114 900

Omkostnader

1. Sjukvård, <i>förslagsvis</i>	100	
2. Reseersättningar, <i>förslagsvis</i>	500	
3. Expenser, <i>förslagsvis</i>	8 500	9 100

Summa kr. 124 000

b) till *Statens psykologisk-pedagogiska bibliotek* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 124 000 kr.

34:o) **Bokinköp och bokbindning vid statens psykologisk-pedagogiska bibliotek.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 35, s. 67), vilket innebär en anslagshöjning med 5 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bokinköp och bokbindning vid statens psykologisk-pedagogiska bibliotek* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 50 000 kr.

35:o Stifts- och landsbiblioteken: Avlöningar. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 36, s. 68), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för stifts- och landsbiblioteken, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> ..	158 200
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	166 500
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	139 300
Summa kr.	464 000

b) till *Stifts- och landsbiblioteken: Avlöningar* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 464 000 kr.

36:o Stifts- och landsbiblioteken: Omkostnader. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 37, s. 68 och 69), vilket innebär en anslagshöjning med 8 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Stifts- och landsbiblioteken: Omkostnader* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 20 000 kr.

37:o Stifts- och landsbiblioteken: Bokinköp och bokbindning m. m. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 38, s. 69 och 70), vilket innebär en anslagshöjning med 10 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Stifts- och landsbiblioteken: Bokinköp och bokbindning m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 108 000 kr.

38:o Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Riksantikvarieämbetet och statens historiska museum m. m.: Avlöningar. Kungl. Maj:t har (punkt 39, s. 70—75) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga den ändring i personalförteckningen för de under vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien lydande riksantikvarieämbetet och statens historiska museum m. m., som föranledes av vad departementschefen anfört, dels godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för de under vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien lydande riksantikvarieämbetet och statens historiska museum m. m., att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65, dels ock till Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Riksantikvarieämbetet och statens historiska museum m. m.: Avlöningar för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 2 785 000 kr., innebärande en anslagshöjning med 109 000 kr.

I samband härmed har utskottet till behandling förhaft en inom andra kam-

maren av fröken *Olsson m. fl.* väckt motion (II:207), vari hemställts att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla att en personlig extra biblioteks-assistenttjänst inrättas för Erik Holmberg från den tidigaste tidpunkt Kungl. Maj:t finner möjlig.

Beträffande motiveringen för det motionsvis gjorda yrkandet torde få hänvisas till motionen.

Utskottet. Vidkommande förslaget i motionen II:207 om att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t skulle uttala sig för inrättande vid riksantikvarieämbetets och statens historiska museums bibliotek av en personlig extra biblioteks-assistenttjänst för bokbindaren i Ao 9 därstädes Erik Holmberg får utskottet framhålla följande.

Utskottet har mot bakgrunden av vad i motionen upplysts och vad i övrigt är för utskottet bekant för sin del icke något att erinra mot att Holmberg medges dispens från eljest gällande kvalifikationskrav för erhållande av biblioteks-assistenttjänst. Därvid synes böra närmast övervägas att Holmberg tilldelas en personlig tjänst i vederbörlig lönegrad, varvid den av honom innehavda tjänsten som bokbindare samtidigt härmed bör vakanssättas. Det torde böra ankomma på akademien att i sina anslagsäskanden för budgetåret 1965/66 framlägga det förslag till frågans lösning, som må kunna befinnas påkallat. På grund av vad utskottet sålunda anfört saknas enligt utskottets mening anledning för riksdagen att — såsom i motionen yrkats — till Kungl. Maj:t avlåta skrivelse i ärendet.

Utskottet biträder Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framställda förslag och hemställer,

I. att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga den ändring i personalförteckningen för de under vitterhets-, historie- och antikvetsakademien lydande riksantikvarieämbetet och statens historiska museum m. m., som föranledes av vad departementschefen anfört;

b) godkänna följande avlöningsstat för de under vitterhets-, historie- och antikvetsakademien lydande riksantikvarieämbetet och statens historiska museum m. m., att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	956 600
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	1 200
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ..	973 200
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	854 000

Summa kr. 2 785 000

c) till *Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Riksantikvarieämbetet och statens historiska museum m. m.: Avlöningar* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 2 785 000 kr.;

II. att motionen II: 207 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

39:o) **Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Riksantikvarieämbetet och statens historiska museum m. m.: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 40, s. 75 och 76), vilket innebär en anslagshöjning med 78 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Riksantikvarieämbetet och statens historiska museum m. m.: Omkostnader* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 497 000 kr.

40:o) **Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Riksantikvarieämbetet och statens historiska museum m. m.: Inredning och utrustning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 41, s. 76 och 77), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Riksantikvarieämbetet och statens historiska museum m. m.: Inredning och utrustning* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 50 000 kr.

41:o) **Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Bidrag till avlöningar inom landsantikvarieorganisationen.** Kungl. Maj:t har (punkt 42, s. 77 och 78) föreslagit riksdagen att till *Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Bidrag till avlöningar inom landsantikvarieorganisationen* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 944 000 kr., innebärande en anslagshöjning med 23 000 kr.

I samband härmed har utskottet till behandling förehått

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Schött m. fl.* (I: 68) och den andra inom andra kammaren av herr *Lassinantti m. fl.* (II: 83), i vilka hemställts att riksdagen måtte besluta 1. att statsbidrag skall utgå med 90 % till landsantikvariernas avlöningar, oavsett om amanuensbidrag utgår, 2. att statsbidrag skall utgå med 90 % av amanuensernas avlöningar, 3. att till *Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Bidrag till avlöningar inom landsantikvarieorganisationen* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 1 312 000 kr.;

dels en inom första kammaren av herrar *Svanström* och *Hellebladh* väckt motion (I: 109), vari hemställts att riksdagen måtte besluta att företaga en sådan utökning av förevarande anslag att en biträdande landsantikvarie kan anställas i Kalmar län;

dels ock en inom första kammaren av herrar *Svanström* och *Hellebladh* väckt motion (I: 162), vari hemställts att riksdagen måtte besluta att statsbidraget beträffande avlöningar inom landsantikvarieorganisationen skall fastställas till 90 % i fråga om såväl landsantikvarier som amanuenser samt för ändamålet för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 1 300 000 kr.

Beträffande motiveringen för de motionsvis gjorda yrkandena får utskottet hänvisa till motionerna I: 68, I: 109 och I: 162.

Akademien har bl. a. föreslagit, att bidraget till landsantikvarie skall utgå med 90 % oavsett om amanuensbidrag utgår och att också bidraget till avlönande av amanuens, som nu utgår med 50 %, skall utgå med 90 %.

Departementschefen förklarar sig inte heller i år beredd att förorda någon omläggning av bidragssystemet för landsantikvarieorganisationen.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förevarande förslag.

Med anledning av motionerna I: 68 och II: 83 samt I: 162 får utskottet framhålla, att goda skäl kan åberopas för en uppräknig av statens bidrag till landsantikvariernas löner. Utskottet, som emellertid icke är berett att nu förorda någon omläggning av bidragssystemet, förutsätter att frågan härom ytterligare prövas av Kungl. Maj:t och att, då de statsfinansiella förutsättningarna härför bedömes föreligga, förslag i ämnet förelägges riksdagen. Härvid synes, om de ekonomiska betingelserna för en höjning av bidragsprocenten till generellt 90 % icke bedömes vara för handen, även kunna prövas möjligheterna till en sådan differentiering av bidragsprocenten, att den för i motionerna diskuterade fall sättes till exempelvis 75 à 80 %.

Utskottet har icke funnit sig böra biträda förslaget i motionen I: 109 om statsbidrag till ytterligare en landsantikvarie i Kalmar län.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

I. att motionerna I: 68 och II: 83 samt I: 162, samtliga motioner i vad de avser en omläggning av bidragssystemet för landsantikvarieorganisationen, icke må av riksdagen bifallas;

II. att motionen I: 109 icke må av riksdagen bifallas;

III. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag ävensom med avslag å motionerna I: 68 och II: 83 samt I: 162, samtliga motioner i vad de avser medelsanvisningen, till *Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Bidrag till avlöningar inom landsantikvarieorganisationen* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 944 000 kr.

42:o) **Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Statens historiska museum m. m.: Underhåll och ökande av samlingarna.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 43, s. 79), vilket innebär en anslagshöjning med 5 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Statens historiska museum m. m.: Underhåll och ökande av samlingarna* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 70 000 kr.

43:o) **Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Riksantikvarieämbetet: Vård och underhåll av fornlämningar och byggnadsminnesmärken.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 44, s. 79 och 80), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Riksantikvarieämbetet: Vård och underhåll av fornlämningar och byggnadsminnesmärken* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 325 000 kr.

44:o) **Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Riksantikvarieämbetet: Fornminnesinventering.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 45, s. 80 och 81), vilket innebär en anslagshöjning med 20 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Riksantikvarieämbetet: Fornminnesinventering* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 226 000 kr.

45:o) **Nationalmuseet: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 46, s. 81—86) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för nationalmuseet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65, dels till Nationalmuseet: Avlöningar för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 1 856 000 kr., innebärande en anslagshöjning med 116 000 kr.

I samband härmed har utskottet till behandling förchäft två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Per Petersson* (I: 107) och den andra inom andra kammaren av fröken *Karlsson m. fl.* (II: 135), i vilka hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen måtte besluta dels att godkänna av motionärerna angiven avlöningsstat för nationalmuseet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65, dels att till Nationalmuseet: Avlöningar för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 1 929 760 kr.

Beträffande motiveringen för de motionsvis gjorda yrkandena får utskottet hänvisa till motionen II: 135.

Chefen för nationalmuseet har för nästa budgetår föreslagit en förstärkning av nationalmuseets vaktpersonal med tio museivakter i Ae 7. Härjämte har begärts 16 000 kr. för att möjliggöra anställande i full utsträckning av semesterersättare för bevakningspersonalen. Det har därjämte enligt museichefen visat sig nödvändigt att förstärkningen av vaktpersonalen kombineras med moderna och mot tidens krav svarande alarm- och säkerhetsanordningar. Frågan härom upptages till behandling i anslutning till omkostnadsanslaget i det följande.

Departementschefen förordar, jämte anvisande av medel för genomförande av andra förslag under avlöningsanslaget, en ytterligare medelsanvisning av 38 000 kr. för bevakningsändamål.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt. Utskottet har alltså funnit sig icke böra biträda yrkandet i motionerna I:107 och II:135 om en ytterligare medelsanvisning för anställande av museivakter utöver de medel som av departementschefen förordats för bevakningsändamål. Det förtjänar att framhållas att museet med hänsyn till värdet av sina konstsamlingar bör få ett verksamt stöd för upprätthållande av en effektiv bevakning. Utskottet vill emellertid erinra om att det inom ramen för av utskottet förordade anslagsmedel beredes möjlighet för museet att anställa ytterligare fyra museivakter med avlöning motsvarande lönegrad A 7 samt att museet för bevakningsändamål för innevarande budgetår tilldelats medel beräknade att svara mot dels en museivaktstjänst i Ae 7, dels ytterligare sex museivaktstjänster. Därest ytterligare museivakter skulle visa sig erforderliga utöver de förstärkningar som nu och för innevarande budgetår medgivits förutsätter utskottet, att med denna förstärkning kan anstå till budgetåret 1965/66 och att Kungl. Maj:t vid sin prövning av medelsbehovet till museet för nämnda budgetår tar vederbörlig hänsyn till museets bevakningssituation.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I:107 och II:135, såvitt nu är i fråga,

a) godkänna följande avlöningsstat för nationalmuseet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	497 600
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	8 340
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal . . .	861 660
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	488 400

Summa kr. 1 856 000

b) till *Nationalmuseet*: *Avlöningar* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 1 856 000 kr.

46:o) **Nationalmuseet: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har (punkt 47, s. 86—88) föreslagit riksdagen att till detta ändamål för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 335 000 kr., vilket i jämförelse med medelsanvisningen för motsvarande ändamål för innevarande budgetår innebär en anslagshöjning med 52 000 kr.

I samband härmed har utskottet till behandling förehaft två likalydande motioner väckta den ena inom första kammaren av herr *Per Petersson* (I: 107) och den andra inom andra kammaren av fröken *Karlsson m. fl.* (II: 135), i vilka hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen måtte besluta att till *Nationalmuseet*: *Omkostnader* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 565 000 kr.

Beträffande motiveringen för det motionsvis gjorda yrkandet får utskottet hänvisa till motionen II: 135.

Chefen för nationalmuseet framhåller att den föreslagna förstärkningen av de personella bevakningsresurserna behöver kombineras med tekniska alarm- och säkerhetsanordningar. Engångskostnaden för installation i huvudbyggnaden av en för såväl natt- som dagskydd avsedd centralalarmsluten inbrotts- och överfallsanläggning uppgår enligt inhämtat anbud till 230 000 kr., varav 130 000 kr. för anläggningen för nattskydd och 100 000 kr. för dagskyddsanläggningen, dvs. punktskydd för olika i museisamlingen ingående föremål.

Departementschefen har inte ansett sig böra tillstyrka den begärda medelsanvisningen för installation av alarmanläggning.

Utskottet har vid sin prövning icke ansett sig böra förorda bifall till yrkandet i motionerna I: 107 och II: 135 om anvisande av medel under detta anslag för installation av en alarmanläggning vid *Nationalmuseet*.

Utskottet, som tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt, hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 107 och II: 135, såvitt nu är i fråga, till *Nationalmuseet*: *Omkostnader* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 335 000 kr.

47:o) **Nationalmuseet: Underhåll och ökande av samlingarna m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 48, s. 88—90), vilket innebär en anslagshöjning med 79 000 kr., tillstyrker utskottet,

att riksdagen må till *Nationalmuseet: Underhåll och ökande av samlingarna m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 500 000 kr.

48:o) **Nationalmuseet: Pedagogisk verksamhet m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 49, s. 91—93) föreslagit riksdagen att till *Nationalmuseet: Pedagogisk verksamhet m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 70 000 kr.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av fröken *Ljungberg* och herr *Risberg* (I: 327) och den andra inom andra kammaren av herr *Nordstrandh m. fl.* (II: 333), i vilka hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen måtte besluta att till *Nationalmuseet: Pedagogisk verksamhet m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 100 000 kr.

Beträffande motiveringen för det motionsvis gjorda yrkandet torde få hänvisas till motionen II: 333.

Det av Kungl. Maj:t föreslagna reservationsanslaget till ifrågavarande ändamål motsvaras, såvitt gäller 8 000 kr., av nu under anslagsposten till pedagogisk verksamhet m. m. uppförda medel under museets omkostnadsstat samt, såvitt gäller 5 500 kr., av medelsanvisningen under anslagsposten till vandringsutställningar i museets anslag för innevarande budgetår till underhåll och ökande av samlingarna m. m. Det förutsättes få ankomma på Kungl. Maj:t att efter förslag av museichefen besluta angående den närmare dispositionen av anslaget.

Utskottet. För att kunna lämna ett verksamt stöd åt nationalmuseet i dess viktiga utåtriktade, mot publiken vända verksamhet har departementschefen ansett det befogat att fr. o. m. nästa budgetår ett särskilt anslag anvisas till pedagogisk verksamhet m. m. vid museet. Utskottet, som delar departementschefens uppfattning om angelägenheten av ett vidgat, mera målinriktat stöd åt museet i detta syfte, har för sin del också funnit sig böra som ett lämpligt första anslag för ändamålet tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag om uppförande fr. o. m. nästa budgetår på riksstaten av ett särskilt reservationsanslag för ändamålet av 70 000 kr. Utskottet har sålunda funnit sig icke kunna biträda det i motionerna I: 327 och II: 333 framförda yrkandet om en ytterligare medelsanvisning för ändamålet av 30 000 kr.

Mot vad departementschefen förordat med avseende på dispositionen av det nya anslaget har utskottet intet att erinra.

Utskottet hemställer förty,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 327 och II: 333, såvitt nu är i fråga, till *Nationalmuseet: Pedagogisk verksamhet m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 70 000 kr.

49:o) **Livrustkammaren: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 50, s. 94), vilket innebär en anslagshöjning med 14 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för livrustkammaren, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> ..	140 400
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	1 500
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	111 300
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	112 800
	<hr/>
	Summa kr. 366 000

b) till *Livrustkammaren: Avlöningar* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 366 000 kr.

50:o) **Livrustkammaren: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 51, s. 94 och 95), vilket innebär en anslagshöjning med 29 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Livrustkammaren: Omkostnader* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 69 000 kr.

51:o) **Naturhistoriska riksmuseet: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 52, s. 95—97), vilket innebär en anslagshöjning med 13 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för naturhistoriska riksmuseet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	710 700
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	17 900
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	538 800
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	513 600
	<hr/>
	Summa kr. 1 781 000

b) till *Naturhistoriska riksmuseet: Avlöningar* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 1 781 000 kr.

52:o) **Naturhistoriska riksmuseet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 53, s. 97 och 98), vilket innebär en anslagshöjning med 32 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Naturhistoriska riksmuseet: Omkostnader* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 261 000 kr.

53:o) **Naturhistoriska riksmuseet: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 54, s. 98 och 99), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Naturhistoriska riksmuseet: Materiel m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 275 000 kr.

54:o) **Statens etnografiska museum: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 55, s. 99 och 100), vilket innebär en anslagshöjning med 54 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens etnografiska museum, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> ..	90 100
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	138 500
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	87 400
	Summa kr. 316 000

b) till *Statens etnografiska museum: Avlöningar* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 316 000 kr.

55:o) **Statens etnografiska museum: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 56, s. 100 och 101), vilket innebär en anslagshöjning med 3 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens etnografiska museum: Omkostnader* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 81 000 kr.

56:o) **Statens etnografiska museum: Underhåll och ökande av samlingarna m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 57, s. 101), vilket innebär en anslagshöjning med 1 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens etnografiska museum: Underhåll och ökande av samlingarna m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 9 000 kr.

57:o) **Medelhavsmuseet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 58, s. 101 och 102), vilket innebär en anslagshöjning med 8 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande stat för medelhavsmuseet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

S t a t

Avlöningar

1. Avlöningar till icke-ordinarie personal ..	108 400	
2. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	48 500	156 900

Omkostnader

1. Sjukvård m. m., <i>förslagsvis</i>	200	
2. <i>Expenser:</i>		
a. Bränsle, lyse och vatten, <i>förslagsvis</i>	4 000	
b. Övriga <i>expenser</i>	23 900	
3. Ökande av samlingarna	4 000	32 100

Summa kr. 189 000

b) till *Medelhavsmuseet* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 189 000 kr.

58:o) **Bidrag till Nordiska museet.** Kungl. Maj:t har (punkt 59, s. 102—106) föreslagit riksdagen att till detta ändamål för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 3 164 000 kr.

Under rubriken *Bidrag till Nordiska museet m. m.* är nu uppfört ett förslagsanslag av 7 345 000 kr.

Efter förslag av Kungl. Maj:t i propositionen 1963: 113, som i sin tur föregicks av en av statskontoret verkställd översyn av Nordiska museets ekonomiska ställning och verksamhetsformer, har riksdagen (SU 133; Rskr 317) godkänt ett mellan företrädare för Kungl. Maj:t och kronan, Stockholms stad och stiftelsen Nordiska museet träffat avtal att från dåvarande stiftelsen Nordiska museet avskilja Skansen med därtill hörande egendom att i fortsättningen drivas som en särskild stiftelse. Enligt avtalet skulle senast den 1 juli 1963 till den nybildade stiftelsen från dåvarande stiftelsen Nordiska museet överföras tillgångar, som

uppskattades till 10 000 000 kr. och skulder, som beräknades till 7 000 000 kr. Vidare skulle till den nya stiftelsen tillskjutas av staten 1 000 000 kr. och av staden 2 000 000 kr.

Enligt den stiftelseurkund, som upprättats på grundval av i nyssnämnda avtal angivna riktlinjer, skall stiftelsen Skansen ha till ändamål att med särskild hänsyn till Skansens karaktär av friluftsmuseum bedriva en verksamhet som bygger vidare på och utvecklar det hittillsvarande Skansen genom fortsatta insatser för att levandegöra svensk kultur och natur samt genom att kring ett centrum av kulturminnen skapa en levande miljö för olika fritidsintressen. Det åligger därvid den nya stiftelsen bl. a. att vårda det kulturhistoriska byggnadsbeståndet på Skansen och verka i nära samarbete med stiftelsen Nordiska museet. Verksamheten skall inte ha till syfte att inbringa vinst.

I enlighet med förslag i nyssnämnda proposition beslöt riksdagen vidare, att staten fr. o. m. budgetåret 1964/65 skulle påtaga sig det ekonomiska ansvaret för Nordiska museet genom att tillskjuta de medel, som utöver stiftelsens egna inkomster fordras för museets fortsatta verksamhet. I enlighet med förslaget skulle Nordiska museet tills vidare bibehållas som stiftelse.

Av förevarande anslag ställdes jämlikt Kungl. Maj:ts beslut den 5 juni 1963 1 000 000 kr. till förfogande för statskontoret för utbetalning till stiftelsen Skansen. Vidare föreskrevs, att återstående medel skulle disponeras på följande sätt.

1. Bidrag till verksamheten vid stiftelsen Nordiska museet, <i>förslags-</i> <i>vis</i>	3 045 000
2. Engångsbidrag till stiftelsen Nordiska museet för reglering av driftunderskott m. m. <i>högst</i>	3 300 000
	Summa kr. 6 345 000

I sitt av riksdagen godkända utlåtande över propositionen 113 (SU 133; Rskr 317) framhävde *statsutskottet* vikten av att den nya stiftelsen Skansen i enlighet med vad som angivits i nyssnämnda avtal skall verka i nära kulturellt och vetenskapligt samarbete med stiftelsen Nordiska museet. Riksdagen förutsatte, att mera detaljerade och klarare angivna bestämmelser rörande formerna för detta samarbete skulle komma att preciseras i stadgarna för de båda stiftelserna samt vidare att stiftelsen Skansens styrelse skulle få en sådan sammansättning, att garantier skapas för vidmakthållande av samhörigheten i vad avser den kulturhistoriska och museala verksamheten mellan Nordiska museet och Skansen även i den nya organisationsformen.

Med anledning av de av riksdagen uttalade intentionerna beträffande verksamheten vid Nordiska museet och Skansen, som nu sedan den 1 juli 1963 pågått i de nya former, som föranleddes av riksdagens beslut, anför *departementschefen* i huvudsak följande.

»I enlighet med riksdagens beslut har Kungl. Maj:t den 5 juni 1963 för sin del godkänt det vid propositionen fogade avtalet mellan Kungl. Maj:t och kronan,

Stockholms stad och stiftelsen Nordiska museet angående riktlinjer för bildandet av stiftelsen Skansen. Sedermera har jag med stöd av Kungl. Maj:ts bemyndigande den 28 juni 1963 undertecknat den stiftelseurkund för stiftelsen Skansen, som upprättats på grundval av i avtalet angivna riktlinjer. En styrelse har tillsatts för den nyskapade stiftelsen Skansen med sådan sammansättning, att enligt min mening tillfredsställande garantier skapats för fortsatt intim kontakt mellan de båda stiftelserna i vad som angår den kulturhistoriska och museala verksamheten.

Det kulturella och vetenskapliga samarbetet mellan stiftelserna behandlas även i de förslag till stadgar, som för närvarande är föremål för slutlig prövning inom ecklesiastikdepartementet. Vid denna prövning kommer givetvis de av fjolårets riksdag uttalade intentionerna beträffande verksamheten liksom hitills att beaktas.

Jag vill vidare nämna, att statskontoret fått Kungl. Maj:ts uppdrag att fullfölja sin utredning angående bl. a. organisationen av museiverksamheten vid stiftelsen Nordiska museet.

I enlighet med de av riksdagen godkända grunderna för bidrag till verksamheten vid stiftelsen Nordiska museet har Kungl. Maj:t bl. a. vidtagit sådana ändringar i de statliga avlönings- och pensionsförfattningarna, att dessa fr. o. m. den 1 juli 1963 blivit tillämpliga på innehavare av tjänst vid museet.»

Departementschefen beräknar det erforderliga ökade medelsbehovet till sammanlagt 119 000 kr. Med hänsyn till att för innevarande budgetår beviljade engångsanvisningar av 1 000 000 kr. till stiftelsen Skansen och 3 300 000 kr. till stiftelsen Nordiska museet bortfaller, föreslås anslaget för nästa budgetår bli uppfört med $(7\,345\,000 + 119\,000 - 1\,000\,000 - 3\,300\,000 =)$ 3 164 000 kr. Det förutsättes få ankomma på Kungl. Maj:t att fastställa stat för dispositionen av bidraget till museets verksamhet.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt och hemställer,

att riksdagen må till *Bidrag till Nordiska museet* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 3 164 000 kr.

59:o) **Bidrag till kulturhistoriska museet i Lund.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 60, s. 106 och 107), vilket innebär en anslagshöjning med 25 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till kulturhistoriska museet i Lund* för budgetåret 1964/65 anvisa ett anslag av 129 000 kr.

60:o) **Bidrag till vissa museer m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 61, s. 107—112) föreslagit riksdagen att till *Bidrag till vissa museer m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett anslag av 265 000 kr.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Nyman m. fl.* (I: 158) och den andra inom andra kammaren av herr *von Sydow m. fl.* (II: 208), i vilka hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t skulle hemställa att Stiftelsen Tekniska museet beviljas ett engångsanslag för täckande av nu ackumulerade underskott om 230 000 kr. samt därutöver ett driftbidrag för budgetåret 1964/65 av 200 000 kr.

Beträffande motiveringen för det motionsvis gjorda yrkandet får utskottet hänvisa till motionen II: 208.

Under förevarande rubrik är nu uppfört ett anslag av 191 000 kr. Anslaget disponeras på följande sätt.

1. Bidrag till Musikhistoriska museet	75 000
2. Bidrag till Drottningholms teatermuseum	50 000
3. Bidrag till stiftelsen Thielska galleriet	10 000
4. Bidrag till stiftelsen Carl och Olga Milles' Lidingöhem	15 000
5. Bidrag till Varbergs museum	25 000
6. Bidrag till Svenskt visarkiv	16 000
	Summa kr. 191 000

Kungl. Maj:ts förslag innebär en anslagshöjning med 74 000 kr. i jämförelse med medelsanvisningen för motsvarande ändamål under innevarande budgetår. Av den förordade höjningen hänför sig 29 000 kr. till anslagsposten Bidrag till Musikhistoriska museet, 30 000 kr. till anslagsposten Bidrag till Drottningholms teatermuseum, 10 000 kr. till anslagsposten Bidrag till stiftelsen Thielska galleriet och 5 000 kr. till anslagsposten Bidrag till Varbergs museum.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt, innebärande en sammanlagd anslagshöjning för nästa budgetår av 74 000 kr.

I motionerna I: 158 och II: 208 yrkas att stiftelsen Tekniska museet skall erhålla statligt bidrag för driften av museet. Härjämte hemställs, att medel ställs till styrelsens förfogande för täckande av visst ackumulerat underskott i driften. En framställning i samma syfte har tidigare av museistyrelsen ingivits till handelsdepartementet, som överlämnat skrivelsen för handläggning i ecklesiastikdepartementet. Framställningen har sedermera remissbehandlats och därvid tillstyrkts av samtliga hörda remissinstanser, däribland statskontoret som — vilket även påpekas i motionerna — gjort en ingående utredning av museets ekonomiska förvaltning, finansiering och drift. Framställningen har emellertid icke resulterat i något förslag om stödåtgärder för museet i årets statsverksproposition.

Av handlingarna som varit tillgängliga för utskottet samt av i övrigt för utskottet kända förhållanden framgår klart, att Tekniska museet är ett i ovan-

ligt hög grad modernt och levande museum. Utskottet vill särskilt peka på museets utåtriktade verksamhet som föredömlig. Den tekniska informationen och den pedagogiska verksamheten bedrivs uppenbarligen — trots knappa resurser och brist på personal — intensivt och med stor framgång. Allmänheten och därvid kanske framför allt skolungdomen synes visa stort intresse för museets verksamhet. Inte minst viktigt synes vara att intresset för tekniken och dess yttringar hålles levande och får en ytterligare stimulans. Utskottet tänker därvid särskilt på eleverna i de gymnasieformer, som nu står inför sin omdaning och utbyggnad.

Utskottet vill också gärna vitsorda betydelsen av att den teknikhistoriska forskning som bedrivs vid museet ytterligare utvecklas. De förbindelseänkar mellan gångna tiders tekniska tänkesätt och moderna tekniska principförfaranden som därvid kan få sin belysning har inte bara tekniskt och kulturhistoriskt intresse. Också den sociologiska och idéhistoriska framväxande forskningsaktiviteten bör kunna dra nytta av kontakten med de yttringar av och aspekter på teknikens och människans framsteg fram till våra dagar, som den teknikhistoriska forskningen avser att belysa.

Att även andra för verksamheten vid museet vitala grenar, såsom utställningsaktiviteten och vården av arkivsamlingarna, för tjänar ökad uppmärksamhet har utskottet låtit sig övertyga om.

Det synes, inte minst mot bakgrunden av vad statskontoret i sitt tidigare omnämnda yttrande anfört, uppenbart, att en relativt omfattande personalförstärkning erfordras för museets olika verksamhetsgrenar, både för bevarande av nuvarande aktivitet och för en rimlig utveckling av densamma. Utskottet vill också i och för sig vitsorda behovet av särskilt statligt bidrag till museets verksamhet. Ett sådant bidrag, som lämpligen anslagstekniskt kan knytas till förevarande bidragsanslag, synes därvid böra avpassas så, att det å ena sidan verksamt kan bidra till upprätthållandet och utvecklandet av museiverksamheten och å andra sidan stimulera andra intressenter till nya eller ökade bidrag, t. ex. Stockholms stad. Det årliga bidragsbelopp av 200 000 kr. som nämnts i motionerna synes vad gäller storleksordningen ligga väl i linje med ett sådant betraktelsesätt. Utskottet har emellertid vid sin allmänna prövning av behovet av medel för olika ändamål för nästa budgetår icke ansett sig kunna förorda särskilt statligt driftbidrag fr. o. m. denna tidpunkt. Detta gäller även det föreslagna engångsbidraget. Utskottet vill likväl med hänsyn till angelägenheten av att Tekniska museet icke fortsättningsvis lämnas utan statligt stöd förorda, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer, att Kungl. Maj:t för riksdagen snarast möjligt och helst till nästa års riksdag framlägger förslag om särskilt statligt bidrag till museets verksamhet. Utskottet förutsätter att det med hänsyn till vad utskottet nu förordat skall visa sig möjligt för styrelsen för museet att utan alltför stora driftsinskränkningar även under det kommande budgetåret upprätthålla museiverksamheten.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,
att riksdagen må

I. till *Bidrag till vissa museer m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett anslag av 265 000 kr.;

II. i anledning av motionerna I:158 och II:208 i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t snarast möjligt, helst till nästa års riksdag, framlägger förslag om statligt bidrag till Tekniska museets verksamhet.

61:o) **Svenskt biografiskt lexikon: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 62, s. 112—114), vilket innebär en anslagshöjning med 46 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för svenskt biografiskt lexikon, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> .	34 700
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	3 400
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	110 000
4. Särskild ersättning till tillfällig personal	60 000
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	64 900
	Summa kr. 273 000

b) till *Svenskt biografiskt lexikon: Avlöningar* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 273 000 kr.

62:o) **Svenskt biografiskt lexikon: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 63, s. 114 och 115), vilket innebär en anslagshöjning med 9 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Svenskt biografiskt lexikon: Omkostnader* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 54 000 kr.

63:o) **Understöd för utgivande av tidskrifter, lärda verk och läroböcker.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 64, s. 115 och 116), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Understöd för utgivande av tidskrifter, lärda verk och läroböcker* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 77 000 kr.

64:o) **Bidrag till nämnden för svensk språkvård.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 65, s. 116), vilket innebär en anslagshöjning med 10 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till nämnden för svensk språkvård* för budgetåret 1964/65 anvisa ett anslag av 30 000 kr.

Internationellt-kulturellt samarbete

65:o) **Kulturellt utbyte med utlandet.** Kungl. Maj:t har (punkt 80, s. 162—165) föreslagit riksdagen att till detta ändamål för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 910 000 kr.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förcheft

dels en inom första kammaren av herrar *Nyman* och *Hilding* väckt motion (I: 255), vari hemställts att riksdagen måtte för att möjliggöra två stipendier åt svenska elever för studier vid The Atlantic College i England till Kulturellt utbyte med utlandet för budgetåret 1964/65 anvisa 925 000 kr.;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Thorsten Larsson m. fl.* (I: 490) och den andra inom andra kammaren av herrar *Larsson* i Borrby och *Boo* (II: 594), i vilka hemställts att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t begära utredning om hur stödet till skolungdoms-, student-, praktikant- och allmänna ungdomsutbytet med utlandet skall utformas;

dels ock en inom andra kammaren av herr *Lindkvist* väckt motion (II: 597), i vilken hemställts att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t hemställa att omfattningen av ungdomssammanslutningarnas i vårt land internationella kontaktverksamhet klarlägges samt att förslag rörande åtgärder för främjande av de fria och frivilliga ungdomsorganisationernas arbete för internationellt samarbete i samband härmed framläggas.

Beträffande motiveringen för de motionsvis framställda yrkandena får utskottet hänvisa till motionerna I: 255, I: 490 och II: 597.

Kungl. Maj:ts förslag innebär dels omrubricering av anslaget, som innevarande budgetår är benämnt Främjande av internationellt-kulturellt samarbete, dels en anslagshöjning med 178 000 kr. Samtidigt förordas, att medel motsvarande de nuvarande anslagen på 1 000 kr. till centralnämnden för skolungdomsutbytet med utlandet och 26 000 kr. till bidrag till avlönande av föreståndare för svenska studenthemmet i Paris skall utgå ur förevarande anslag. Av anslagshöjningen hänför sig vidare 108 000 kr. till överföring av vissa kostnader för lektoratsverksamhet och föreläsarutbyte från tredje huvudtiteln samt 9 000 kr. till kostnader för ett antal årligen återkommande internationellt-kulturella ändamål, vilka tidigare bestritts från ecklesiastikdepartementets anslag till extra utgifter. Den reella anslagsökningen blir därför 34 000 kr.

Skolöverstyrelsen har bl. a. föreslagit, att 15 000 kr. skall beviljas för stipendier åt två svenska elever för studier vid The Atlantic College i Storbritannien. Detta förslag har icke tillstyrkts av *departementschefen*.

Målsmännens riksförbund har i anslutning till motionerna I: 490 och II: 594 till utskottet inkommit med en skrivelse, i vilken förbundet anfört bl. a. följande.

Frågor som sammanhänger med skolungdomens utlandsresor har sedan länge uppmärksamats i olika intresserade kretsar och behandlas för närvarande av en kommitté, som tillkommit på initiativ av Skolkuratorernas förening, och vari förutom kuratorerna även lärarorganisationerna och MR, bland andra, är representerade. Den frågeställning som därvid stått och står i förgrunden är hur man skall komma till rätta med den delvis vildvuxna flora av rese- och kursarrangemang som under en följd av år undan för undan ökat. Det måste för skolan och samhället vara ett lika viktigt önskemål som det är för föräldrarna, att verksamheten bedrivs i former och under villkor som tillfredsställer rimliga anspråk ur pedagogisk, social och ekonomisk synpunkt. Närmast har det ansetts angeläget att söka finna någon form av auktoriserande eller annan lämplig kontroll, till stöd och ledning åt föräldrarna och skolungdomen själva.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framställda förslag.

I motionen I: 255 har föreslagits en uppräknig av detta anslag med 15 000 kr. för att möjliggöra två stipendier för studier vid The Atlantic College i England. Enligt vad utskottet inhämtat har för innevarande läsår beviljats ett stipendium ur kungafonden samt två stipendier ur Knut och Alice Wallenbergs stiftelse för studier vid nämnda skola. Då skolan startade sin verksamhet så sent som hösten 1962 saknas ännu närmare erfarenheter rörande undervisningen vid skolan. Utskottet anser sig bl. a. med hänsyn härtill icke böra tillstyrka bifall till det i motionen I: 255 framförda yrkandet.

Vidkommande yrkandet i motionen II: 597 om klarläggande av omfattningen av ungdomssammanslutningarnas internationella kontaktverksamhet och om förslag rörande åtgärder för främjande av de fria och frivilliga ungdomsorganisationernas arbete för internationellt samarbete anser utskottet, att det lämpligen först bör ankomma på ungdomsorganisationerna att genom förslagsvis Sveriges ungdomsorganisationers landsråd redovisa omfattningen och inriktningen av organisationernas internationella verksamhet. Om så därefter bedömes motiverat, har organisationerna att i vederbörlig ordning underställa frågan om lämpliga stödåtgärder Kungl. Maj:ts prövning. Utskottet avstyrker därför bifall till motionen II: 597.

Med anledning av motionerna I: 490 och II: 594 vill utskottet framhålla, att det, inte minst med tanke på de avsevärda belopp som läggs ned på språkstudier utomlands för skolungdom och studenter, synes angeläget, att dessa studier ger tillfredsställande resultat. Enligt utskottets mening bör därför frågan om skolungdoms- och studentutbytet med utlandet närmare utredas genom

vederbörande myndigheters försorg eller i annan lämplig ordning. Vidkommande praktikantutbytet med utlandet är frågan härom redan under utredning inom arbetsmarknadsstyrelsen. Förslaget om utredning rörande stöd till allmänt ungdomsutbyte med utlandet är utskottet, som i det föregående avstyrkt ett förslag i liknande syfte i motionen II: 597, icke berett att tillstyrka. Utskottet förordar, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t giver till känna vad utskottet sålunda anfört i anledning av motionerna I: 490 och II: 594.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

I. att motionen II: 597 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

II. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionen I: 255, till *Kulturellt utbyte med utlandet* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 910 000 kr.;

III. att riksdagen må, i anledning av motionerna I: 490 och II: 594, i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till känna vad utskottet anfört om utredning rörande skolungdoms- och studentutbytet med utlandet.

66:o) **Kostnader för Sveriges medlemskap i Unesco m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 81, s. 166 och 167), vilket innebär en anslagshöjning med 195 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kostnader för Sveriges medlemskap i Unesco m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 1 770 000 kr.

67:o) **Sveriges anslutning till vissa internationella vetenskapliga sammanslutningar m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 82, s. 167 och 168), vilket innebär en anslagshöjning med 30 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Sveriges anslutning till vissa internationella vetenskapliga sammanslutningar m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 112 000 kr.

68:o) **Bidrag till bestridande av kostnader för vissa internationella kongresser i Sverige.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 83, s. 168 och 169), vilket innebär en anslagsminskning med 90 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till bestridande av kostnader för vissa internationella kongresser i Sverige* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 220 000 kr.

69:o) **Bidrag till svenska institut i utlandet m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 84, s. 169 och 170) föreslagit riksdagen att till detta ändamål för budgetåret 1964/65 anvisa ett anslag av 264 000 kr., innebärande en anslagshöjning med 54 000 kr.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft en inom andra kam-maren av herr *Ståhl* väckt motion (II: 336), i vilken hemställts att riksdagen måtte besluta, att anslaget till Bidrag till svenska institut i utlandet m. m. av-väges så att av detsamma kan utgå ett bidrag till Institut Tessin i Paris av 69 000 kr.

Beträffande motiveringen för motionärens yrkande torde få hänvisas till motio-nen II: 336.

Styrelsen för Institut Tessin i Paris har begärt en ökning av medelsanvisningen till institutet med 34 000 kr. till 69 000 kr. Av den av styrelsen föreslagna ökningen avsåg 20 000 kr. arvode åt föreståndaren för institutet, fil. lic. Gunnar W. Lundberg. Detta jämte det arvode som kulturråd vid svenska ambassaden i Paris, som Lundberg uppbär, skulle ge honom löneförmåner närmast motsva-rande vad en docent åtnjuter (löneklass 25, ortsgrupp 5), nämligen 35 000 kr. *Departementschefen* har föreslagit en ökning av bidraget till Institut Tessin med 24 000 kr. till 59 000 kr., vilket enligt departementschefen möjliggör visst arvode till föreståndaren.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt.

I motionen II: 336 har föreslagits en uppräknig av bidraget till Institut Tessin i Paris till 69 000 kr. för att möjliggöra ett arvode av 20 000 kr. åt föreståndaren. Utskottet vill med anledning av motionen framhålla, att utskottet i likhet med motionären anser att Lundberg genom Institut Tessin gjort betydande insatser för främjandet av de kulturella förbindelserna mellan Sverige och Frankrike. Då den för nästa budgetår förordade förstärkningen av institutets medelsresurser möjliggör ett särskilt arvode åt Lundberg på i runt tal 10 000 kr. har utskottet emellertid — trots sin uppskattning av Lundbergs insatser — icke ansett sig böra tillstyrka någon uppräknig av bidraget till Institut Tessin utöver den av depar-tementschefen föreslagna.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionen II: 336, till *Bidrag till svenska institut i utlandet m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett anslag av 264 000 kr.

70:o) **Främjande av nordiskt-kulturellt samarbete.** Kungl. Maj:t har (punkt 85, s. 171—177) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att i över-ensstämmelse med av departementschefen angivna riktlinjer vidtaga erforderliga åtgärder för upprättande av ett Nordens hus i Reykjavik, dels till Främjande av nordiskt-kulturellt samarbete för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservations-anslag av 1 070 000 kr.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft en inom andra kammaren av herrar *Helén* och *Kollberg* väckt motion (II: 587), vari hemställt att riksdagen för anordnande av nordiska studiegruppresor från universitet och högskolor måtte anvisa 30 000 kr. under anslaget Främjande av nordiskt-kulturellt samarbete, åttonde huvudtiteln, innebärande en ökning jämfört med departementschefens förslag av 20 000 kr.

Beträffande motiveringen för motionärernas yrkande torde få hänvisas till motionen.

Av statsrådsprotokollet inhämtas bl. a. följande.

Den ursprungliga planen på att upprätta ett Nordens hus i Reykjavik framlades av föreningarna Norden vid nordiska kulturkommissionens plenarmöte i Voksenåsen i september 1961. Kulturkommissionen beslöt då att tillsätta ett expertutskott för närmare utredning av frågan. Sedan expertutskottet avlämnat sin utredning hösten 1962 beslöt nordiska kulturkommissionen vid plenarmöte i Köpenhamn i november 1962 att rekommendera regeringarna att upprätta ett Nordens hus i Reykjavik i huvudsak i överensstämmelse med av expertutskottet framlagt förslag.

Syftet med Nordens hus är enligt kulturkommissionens slutliga förslag, att institutionen skall verka som en förbindelselänk mellan Island och det övriga Norden genom att aktivisera och levandegöra nordiska intressen på Island och samtidigt förmedla isländska kulturströmningar till de övriga länderna.

De totala kostnaderna för uppförande av Nordens hus beräknas uppgå till 1 750 000 norska kr., fördelade över flera budgetår. Härav förutsattes Sverige svara för två femtedelar samt Danmark, Finland och Norge för en femtedel vardera. Island förutsattes blott svara för anskaffande av tomt. Den svenska andelen skulle sålunda uppgå till 700 000 norska kr. eller i runt tal 500 000 svenska kr. De årliga driftutgifterna har beräknats till 200 000 norska kr. Fördelningen av kostnaderna mellan samtliga fem länder avses skola fastställas efter förhandlingar mellan parterna.

Svenska avdelningen av nordiska kulturkommissionen har beräknat, att av den svenska andelen av anläggningskostnaderna ett belopp av 125 000 kr. torde bli erforderligt under budgetåret 1964/65.

Departementschefen har i detta ärende anfört följande.

Somliga nordiska projekt har visat sig kräva ett långdraget utrednings- och förberedelsearbete, innan de kunnat realiseras. Så gäller ej beträffande upprättandet av ett Nordens hus i Reykjavik, för vilken fråga utförligt redovisats i det föregående. Den ursprungliga planen framkom under senare hälften av år 1961. Redan år 1963 kunde projekteringsarbetet igångsättas. Den snabbhet, varmed frågan behandlats av myndigheterna i berörda länder, visar hur angelägen saken bedömts vara. För egen del finner jag det synnerligen väsentligt, att ett Nordens hus i Island kommer till stånd, så att banden mellan detta land

och det övriga Norden kan knytas än fastare. Den av nordiska kulturkommissionens särskilda expertutskott framlagda utredningen synes mig — med vissa av kulturkommissionen föreslagna mindre ändringar i förslaget till statuter och med den anförda förutsättningen om anläggningskostnadernas fördelning på flera budgetår — utgöra en lämplig grundval för det fortsatta arbetet med uppbyggnaden av den nya institutionen i Island. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att för Sveriges del godkänna statuter och i övrigt vidtaga för upprättandet av Nordens hus erforderliga åtgärder. Frågan om medel för uppförande av lokaler och för driftkostnader torde dock i vanlig ordning få underställas riksdagen. För nästa budgetår bör medel beräknas i enlighet med förslaget från nordiska kulturkommissionens svenska avdelning, dvs. 125 000 kr.

Kungl. Maj:ts förslag innebär en anslagshöjning med 300 000 kr. Samtidigt föreslås att anslagen Skandinavisk bibliotekarie vid nordiska avdelningen av S:te Genevièvebiblioteket i Paris m. m. samt Vissa kostnader för den nordiska hushållshögskolan skall uppgå i förevarande anslag. För dessa båda ändamål beräknas 48 000 kr. respektive 15 000 kr. Den reella anslagsökningen blir därför 237 000 kr.

Utskottet ansluter sig till vad departementschefen under förevarande punkt anfört och förordat.

Till det i motionen II: 587 framförda förslaget om anvisande av 30 000 kr. för anordnande av nordiska studiegruppresor för studerande vid universitetet och högskolor är utskottet icke berett att tillstyrka bifall.

Utskottet hemställer alltså,

I. att riksdagen må bemyndiga Kungl. Maj:t att i överensstämmelse med av departementschefen angivna riktlinjer vidtaga erforderliga åtgärder för upprättande av ett Nordens hus i Reykjavik;

II. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionen II: 587, till *Främjande av nordiskt-kulturellt samarbete* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 1 070 000 kr.

Kyrkliga ändamål

71:o) **Domkapitlen och stiftsnämnderna m. m.: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 86, s. 178—181), vilket innebär en anslagshöjning med 26 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga den ändring i personalförteckningen för den skogligen personalen hos stiftsnämnderna, som föranledes av vad departementschefen föreslagit i det föregående;

b) godkänna följande avlöningsstat för domkapitlen, stiftsnämnderna och kyrkoherdarna för döva, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

A v l ö n i n g s s t a t

U t g i f t e r

I. Domkapitlet i Stockholm

1.	Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	68 300
2.	Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	3 900
3.	Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	11 500
4.	Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	35 900
	<u>Summa kr.</u>	<u>119 600</u>

II. Kanslipersonal hos övriga domkapitel samt stiftsnämnderna m. m.

1.	Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	1 061 600
2.	Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	54 800
3.	Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	669 100
4.	Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	778 600
	<u>Summa kr.</u>	<u>2 564 100</u>

III. Tillfällig personal hos domkapitlen m. m., enligt Kungl. Maj:ts bestämmande, *förslagsvis* .....

74 000

IV. Skoglig personal hos stifts- nämnderna m. m.

1.	Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	535 900
2.	Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	48 200
3.	Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	67 300
4.	Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	271 500
	<u>Summa kr.</u>	<u>922 900</u>

V. Kyrkoherdar för döva

1.	Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	129 300
2.	Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	600
3.	Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	58 500
	<u>Summa kr.</u>	<u>188 400</u>

VI. Sammanfattning

I. Domkapitlet i Stockholm	119 600
II. Kanslipersonal hos övriga domkapitel samt stiftsnämnderna m. m.	2 564 100
III. Tillfällig personal hos domkapitlen m. m., enligt Kungl. Maj:ts bestämmande	74 000
IV. Skoglig personal hos stiftsnämnderna m. m. ..	922 900
V. Kyrkoherdar för döva	188 400
	<hr/>
	Summa kr. 3 869 000

Särskilda uppbördsmedel

Bidrag från kyrkofonden	2 403 000
	<hr/>
	Nettoutgift kr. 1 466 000

c) till *Domkapitlen och stiftsnämnderna m. m.: Avlöningar* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 1 466 000 kr.

72:o) **Domkapitlen och stiftsnämnderna m. m.: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 87, s. 181—183), vilket innebär en anslagshöjning med 19 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Domkapitlen och stiftsnämnderna m. m.: Omkostnader* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 211 000 kr.

73:o) **Kleresistaten.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 88, s. 183 och 184), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kleresistaten* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 8 000 kr.

74:o) **Vissa ersättningar till kyrkofonden.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 89, s. 184), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa ersättningar till kyrkofonden* för budgetåret 1964/65 anvisa ett anslag av 5 051 000 kr.

75:o) **Kurser för utbildande av kyrkomusiker m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 90, s. 184 och 185), vilket innebär en anslagshöjning med 4 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kurser för utbildande av kyrkomusiker m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 117 000 kr.

76:o) **Stipendier för utbildande av präster, förtrogna med finska och lapska språken.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 91, s. 185), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Stipendier för utbildande av präster, förtrogna med finska och lapska språken*, för budgetåret 1964/65 anvisa ett anslag av 6 000 kr.

77:o) **Bidrag till restaurering av Uppsala domkyrka.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 92, s. 186), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till restaurering av Uppsala domkyrka* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 300 000 kr.

78:o) **Bidrag till restaurering av Linköpings domkyrka.** Kungl. Maj:t har (punkt 93, s. 186—190) föreslagit riksdagen att till förevarande ändamål för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 100 000 kr.

Under budgetåren 1949/60 har anvisats sammanlagt 333 000 kr. såsom bidrag till kostnaderna för restaurering av Linköpings domkyrka. Restaureringskostnaderna hade ursprungligen beräknats till 750 000 kr., varav 375 000 kr. enligt propositionen 1949: 118 skulle bestridas av statsmedel.

Departementschefen framhåller att en restaurering av Linköpings domkyrka länge har ansetts nödvändig. De undersökningar, som vidtagits sedan riksdagen år 1949 fattade beslut om statsbidrag för ifrågavarande ändamål, har visat, att en betydligt mera genomgripande restaurering än man tidigare planerat är erforderlig. Det har därför ansetts lämpligt, att vid restaureringen i viss mån söka återställa kyrkan i dess ursprungliga skick. Enligt arkitekten von Schmalensees restaureringsförslag skulle sålunda bl. a. i stället för det nuvarande långhustaket, vilket ändå måste ersättas av ett nytt tak, uppföras ett lanternintak, liknande det, som ursprungligen fanns på domkyrkan.

Med beaktande av tidigare tillämpade principer vid beslut om statsbidrag till restaureringar av domkyrkor finner departementschefen en av kammarkollegiet föreslagen fördelning av kostnaderna skäligen. Enligt denna fördelningsplan borde av de totalt beräknade kostnaderna — 6 085 000 kr. — 30 000 kr. bestridas av domkyrkans egna medel, 1 833 000 kr. av staten samt 4 222 000 kr. av församlingen. Departementschefen tillstyrker därför, att, utöver tidigare anvisat statsbidrag, såsom bidrag till kostnaderna för restaurering av Linköpings domkyrka

får utgå 1 500 000 kr. Av detta belopp förutsättes 100 000 kr. bli anvisade för nästa budgetår. Som villkor för statsbidraget föreslås gälla, att domkyrkoförsamlingen i Linköping åtager sig att svara för de kostnader, som inte täcks av statsbidrag eller på annat sätt.

Därest de faktiska kostnaderna för restaureringen skulle komma att överskrida de nu beräknade, bör enligt departementschefen likväl ytterligare statsbidrag inte utgå.

Utskottet, som ansluter sig till vad departementschefen under förevarande punkt anfört och förordat, hemställer,

att riksdagen må till *Bidrag till restaurering av Linköpings domkyrka* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 100 000 kr.

79:o) **Ersättningar till kyrkor.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 94, s. 190), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättningar till kyrkor* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 100 000 kr.

80:o) **Bestridande i vissa fall med allmänna medel av kostnader, förenade med friköp av lägenheter å kyrklig jord.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 95, s. 191), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bestridande i vissa fall med allmänna medel av kostnader, förenade med friköp av lägenheter å kyrklig jord*, för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 1 000 kr.

81:o) **Bidrag till svenska ekumeniska nämnden.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 96, s. 191), vilket innebär en anslagshöjning med 13 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till Svenska ekumeniska nämnden* för budgetåret 1964/65 anvisa ett anslag av 40 000 kr.

Diverse

82:o) **1. Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Slottsbyggnadernas delfond. 2. Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond. 3. Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Uppsala universitets delfond. 4. Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Lunds universitets delfond.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 305,

s. 626), vilket innebär beträffande det förstnämnda anslaget oförändrad medelsanvisning, beträffande det andra anslaget en höjning med 6 391 000 kr., beträffande det tredje anslaget en höjning med 217 000 kr. och beträffande det sista anslaget en höjning med 1 193 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1964/65 anvisa

a) till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Slottsbyggnadernas delfond* ett förslagsanslag av 41 000 kr.;

b) till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond* ett förslagsanslag av 36 873 000 kr.;

c) till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Uppsala universitets delfond* ett förslagsanslag av 3 399 000 kr.;

d) till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Lunds universitets delfond* ett förslagsanslag av 4 712 000 kr.

83:o) **Ersättning till domänverkets fond för upplåten mark.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 306, s. 626), vilket innebär en anslagsminskning med 2 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till domänverkets fond för upplåten mark* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 25 000 kr.

KAPITALBUDGETEN

Statens allmänna fastighetsfond

84:o) **Nybyggnad för riksarkivet.** Kungl. Maj:t har (punkt 307, s. 631 och 632) föreslagit riksdagen att till detta ändamål för budgetåret 1964/65 anvisa ett investeringsanslag av 4 194 000 kr.

I de under förevarande punkt redovisade finansierings- och investeringsplanerna (s. 632) upptages de för budgetåren 1963/64 och 1964/65 erforderliga medlen för nybyggnad för riksarkivet till 9 620 000 kr.

Departementschefens redovisning av de aktuella byggnadsföretagen återfinnes på s. 631 och 632, till vilken redovisning torde få hänvisas.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt och har icke något att erinra mot finansierings- och investeringsplanerna för här ifrågavarande byggnadsarbeten.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Nybyggnad för riksarkivet* för budgetåret 1964/65 anvisa ett investeringsanslag av 4 194 000 kr.

85:o) **Byggnadsarbeten vid vissa universitet och högskolor.** Kungl. Maj:t har (punkt 310, s. 633—669) föreslagit riksdagen att till detta ändamål för budgetåret 1964/65 anvisa ett investeringsanslag av 30 335 000 kr. Förslaget innebär att de nuvarande investeringsanslagen till byggnadsarbeten vid universitetet i Göteborg, Stockholm och Umeå, karolinska mediko-kirurgiska institutet, tekniska högskolan i Stockholm, Chalmers tekniska högskola samt tekniska högskolan i Lund sammanföres till ett gemensamt anslag.

På grundval av redovisade investeringsplaner för de olika lärosätena har en gemensam finansieringsplan (s. 669) upprättats. I finansieringsplanen upptages de för budgetåren 1963/64 och 1964/65 erforderliga medlen för byggnadsarbeten vid nämnda universitet och högskolor till 121 275 000 kr. Härav beräknas 56 398 000 kr. bli förbrukade under innevarande budgetår och 64 877 000 kr. under nästa budgetår.

Departementschefens redovisning av de för budgetåret 1964/65 aktuella byggnadsföretagen återfinnes på s. 656—669, till vilken redovisning torde få hänvisas.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag om anvisande för nästa budgetår av ett investeringsanslag av 30 335 000 kr. till byggnadsarbeten vid vissa universitet och högskolor.

De av departementschefen föreslagna finansierings- och investeringsplanerna för ifrågavarande byggnadsarbeten bör, med ett undantag, godtagas. De i investeringsplanen för karolinska mediko-kirurgiska institutet upptagna kostnadsramarna för försörjningsåtgärder samt om- och tillbyggnad för farmakologiska institutionen — 320 000 kr. respektive 4 345 000 kr. enligt prisläget den 1 juli 1963 — bör nämligen med hänsyn till en på grundval av bygghandlingar för projektet gjord kostnadsberäkning redovisas med 430 000 kr. respektive 4 575 000 kr.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Byggnadsarbeten vid vissa universitet och högskolor* för budgetåret 1964/65 anvisa ett investeringsanslag av 30 335 000 kr.

86:o) **Byggnadsarbeten vid seminarierna för huslig utbildning.** Kungl. Maj:t har (punkt 314, s. 671 och 672) föreslagit riksdagen att till Byggnadsarbeten vid seminarierna för huslig utbildning för budgetåret 1964/65 anvisa ett investeringsanslag av 701 000 kr.

I de under förevarande punkt redovisade finansierings- och investeringsplanerna (s. 672) upptages de för budgetåren 1963/64 och 1964/65 erforderliga medlen, avseende nybyggnad för seminariet för huslig utbildning i Göteborg, till 4 200 000 kr. Härav beräknas 700 000 kr. bli förbrukade under budgetåret 1963/64 och 3 500 000 kr. under budgetåret 1964/65.

Utskottet, som tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt och icke har något att erinra mot finansierings- och investeringsplanerna för ifrågavarande byggnadsarbeten, hemställer,

att riksdagen må till *Byggnadsarbeten vid seminarierna för huslig utbildning* för budgetåret 1964/65 anvisa ett investeringsanslag av 701 000 kr.

87:o) **Byggnadsarbeten vid statens blind- och dövskolor m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 315, s. 673—677) föreslagit riksdagen att till detta ändamål för budgetåret 1964/65 anvisa ett investeringsanslag av 2 269 000 kr.

I de under förevarande punkt redovisade finansierings- och investeringsplanerna (s. 676 och 677) upptages de för budgetåren 1963/64 och 1964/65 erforderliga medlen för byggnadsarbeten vid statens blind- och dövskolor m. m. till 9 539 000 kr. Härav beräknas 5 422 000 kr. bli förbrukade under innevarande budgetår och 4 117 000 kr. under nästa budgetår.

Departementschefens redovisning av de för budgetåret 1964/65 aktuella byggnadsföretagen återfinnes på s. 674—677, till vilken redovisning torde få hänvisas.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt och har icke något att erinra mot finansierings- och investeringsplanerna för här ifrågavarande byggnadsarbeten.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Byggnadsarbeten vid statens blind- och dövskolor m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett investeringsanslag av 2 269 000 kr.

Statens utlåningsfonder

88:o) **Lånefonden för inventarier i studentbostäder.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 317, s. 678—680), vilket innebär dels en höjning av lånebeloppet per rum från 1 100 till 1 200 kr., dels en medelsanvisning med 1 873 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lånefonden för inventarier i studentbostäder* för budgetåret 1964/65 anvisa ett investeringsanslag av 1 873 000 kr.

89:o) **Lånefonden för studentkårlokaler.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 318, s. 680 och 681), vilket innebär anvisande av ett nytt anslag av 2 000 000 kr. för nästa budgetår under förutnämnda anslagsrubrik, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lånefonden för studentkårlokaler* för budgetåret 1964/65 anvisa ett investeringsanslag av 2 000 000 kr.

Fonden för låneunderstöd

90:o) **Lån till Akademiska föreningen i Lund.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 319, s. 681 och 682), vilket innebär beviljande av ett ränte- och amorteringsfritt lån av 650 000 kr. till Akademiska föreningen i Lund för anordnande av en barservering för studenter i anslutning till föreningens restaurang, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lån till Akademiska föreningen i Lund* för budgetåret 1964/65 anvisa ett investeringsanslag av 650 000 kr.

91:o) **Uppskjutna frågor.** Beträffande vad Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen under de punkter, som angives i vid detta utlåtande fogad bilaga, avgiver utskottet senare under riksdagen utlåtande, vilket utskottet härmed får för riksdagen

anmäla.

Stockholm den 2 april 1964

På statsutskottets vägnar:

ERNST V. STAXÄNG

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet har närvarit

från f ö r s t a kammaren: herrar Näsström, Gillström, Boman, Einar Persson, Birger Andersson, Bergman, Axel Johannes Andersson, Virgin, Fritz Persson, fru Wallentheim, herrar Bengtson, Mårtensson, Källqvist, Thorsten Larsson och Åkerlund; samt

från a n d r a kammaren: herrar Staxäng, Gustafsson i Stockholm, Svensson i Stenkyrka, Blidfors, Almgren, fröken Elmén, herr Mellqvist, fru Lewén-Eliasson, fröken Olsson, herrar Arvidson, Larsson i Hedenäset, fröken Karlsson, herrar Helén, Blomkvist och Källstad.

Särskilt yttrande

vid punkten 1 (Ecklesiastikdepartementet: Avlöningar) av herrar *Boman, Axel Johannes Andersson, Virgin, Bengtson, Källqvist, Thorsten Larsson, Åkerlund, Staxäng, Svensson* i Stenkyrka, fröken *Elmén*, herr *Larsson* i Hedenäset, fröken *Karlsson*, herrar *Helén* och *Källstad*, vilka beträffande föreslagen förstärkning av prognos- och planeringsgruppens resurser anförde följande.

»Planeringsarbetet beträffande utbildningsväsendet har i åtskilliga avseenden brustit. För att få en förbättring till stånd i detta avseende har nu föreslagits att ett utbildningsråd skall inrättas. Mot detta har vi i och för sig inte något att erinra. Vi anser det dock ytterst betänkligt och otillfredsställande att riksdagen helt skall lämnas utanför detta planeringsarbete.

I motionerna I: 391 och II: 466, vilka hänvisats till konstitutionsutskottet, har detta förhållande liksom andra frågor som rör den framtida planeringsverksamheten tagits upp. Vi ansluter oss helt till det förslag som där framföres om att ett reellt riksdagsinflytande på alla stadier av planeringsverksamheten bör säkerställas.»

Reservationer

1) vid *punkten 5* (Konstnärstipendier) av herrar *Boman, Axel Johannes Andersson, Virgin, Bengtson, Källqvist, Thorsten Larsson, Åkerlund, Stazäng, Svensson* i Stenkyrka, fröken *Elmén*, herr *Larsson* i Hedenäset, fröken *Karlsson*, herrar *Helén* och *Källstad*, vilka ansett

dels att det stycke i utskottets yttrande på s. 7, som börjar med »Vad beträffar» och slutar med »antal meritstipendier», bort ha följande lydelse:

»Den i statsverkspropositionen föreslagna höjningen av detta anslag med 780 000 kr. utgör enligt utskottets mening ett ytterst värdefullt komplement till det kulturstöd i andra former för vilket medel anvisas under åttonde huvudtiteln. Som framhållits bl. a. från Akademien för de fria konsterna är dock insatser av större omfattning nödvändiga, för att framför allt konstnärer inom måleri m. m. skall kunna tillförsäkras en anständig trygghet. För denna kategori konstnärer innebär vad som föreslagits i statsverkspropositionen med avseende på konstnärstipendier blott en ökning med tio arbetsstipendier. Utskottet finner detta otillräckligt och förordar att utöver vad Kungl. Maj:t föreslagit ytterligare tio arbetsstipendier ställes till förfogande för konstnärer inom måleri m. m. Detta utskottets förslag överensstämmer med särskilt yrkande i motionerna I: 273 och II: 316, varför utskottet alltså biträder dessa motioner i denna del. Kostnadsökningen härför beräknar utskottet i likhet med motionärerna till 120 000 kr. I viss mån synes därvid även det krav om en höjning av anslaget för att möjliggöra ett ökat antal arbetsstipendier som — delvis på andra grunder — framförts i motionerna I: 327 och II: 333 kunna tillgodoses. Att under ifrågavarande anslag, som i dessa motioner påyrkats, skulle beräknas medel för ett antal meritstipendier kan utskottet emellertid inte biträda. Utskottet återkommer ytterligare till det problem som är förknippat härmed vid sitt ställningstagande till förslaget om konstnärbelöningar under nästa anslagspunkt. I vidare mån än vad utskottet nu förordat är utskottet inte berett att förorda någon uppräknings av anslaget till konstnärstipendier. Utskottet avstyrker därför bifall till förslaget i motionerna I: 96 och II: 132 om en höjning av beloppet till stipendier åt tonsättare med 29 000 kr.»

dels ock att utskottets hemställan under II. och IV. bort ha följande lydelse:

»II. att riksdagen må bifalla motionerna I: 273 och II: 316 i vad de avser inrättande av ytterligare tio arbetsstipendier åt konstnärer inom måleri m. m.;

IV. att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och motionerna I: 327 och II: 333 samt med avslag å motionerna I: 96 och II: 132 ävensom med bifall till motionerna I: 273 och II: 316, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, till *Konstnärstipendier* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 2 114 000 kr.»

2) vid *punkten 6* (Konstnärbelöningar) av herrar *Boman, Axel Johannes Andersson, Virgin, Bengtson, Källqvist, Thorsten Larsson, Åkerlund, Staxäng, Svensson* i Stenkyrka, fröken *Elmén*, herr *Larsson* i Hedenäset, fröken *Karlsson*, herrar *Helén* och *Källstad*, vilka ansett att utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»Kungl. Maj:ts förslag till konstnärbelöningar ger uttryck för en hög värdering av det fria kulturarbetet. Såsom framgått av det föregående är avsikten med förslaget både att tillgodose trygghetskravet i konstnärlig yrkesutövning och att belöna högt förtjänta konstnärer. Genom strävandena att realisera denna tvåfaldiga målsättning har förslaget emellertid fått en från flera synpunkter olycklig konstruktion. Man har inte heller, trots den komplicerade utformningen, lyckats beakta målsättningen att konstnärbelöningarna skall utgöra inte enbart en hedersbevisning för ett fåtal högt förtjänta konstnärer utan även en trygghetsskapande åtgärd för ett stort antal konstnärer.

Enligt förslaget skall konstnärbelöningarna utgå till personer 'som genom konstnärlig verksamhet gjort mycket betydande insatser inom svenskt kulturliv, vare sig insatserna bestått i skapande av litterära eller konstnärliga verk, uppträdande som utövande konstnär eller i annan form'. Förslagsanslaget föreslås uppgå till 300 000 kr., vilket avses räcka till 25 konstnärbelöningar. Enligt departementschefen skall i första hand den konstnärliga insatsen vara avgörande vid utseende av innehavare av konstnärbelöningar. Vid val mellan meritmässigt likvärdiga konstnärer faller behovssynpunkten utslaget. Här framgår förslagens karaktär av belöning åt högt förtjänta konstnärer klart dels genom det tämligen ringa antalet belöningar som avses utgå, dels genom den av kvalitativa hänsyn begränsade krets konstnärer som enligt det nyss citerade uttalandet i statsverkspropositionen kan ifrågakomma.

Den sociala trygghetssynpunkten framkommer i förslaget — förutom i den ovan nämnda regeln att i konkurrens mellan lika meriterade konstnärer den mest behövande ligger närmare till för att erhålla belöningen — i en reduceringsregel, som innebär att belöningens storlek minskas, om innehavaren har egna inkomster. Med nuvarande penningvärde skall egen inkomst jämte konstnärbelöning inte få överstiga 24 000 kr. per år. Penningbidragen skall vara skatte-

pliktiga. Enligt statsverkspropositionen skall Kungl. Maj:t efter förslag av de myndigheter, som utdelar konstnärstipendier, utse innehavare av konstnärbelöningarna.

Förslaget lider såsom framhållits i flera av de i ämnet väckta motionerna av allvarliga brister, som delvis bottenar i den dualistiska målsättningen. Om konstnärbelöningarna är avsedda att ge en ekonomisk meritering och en hedersbevisning åt högt förtjänta konstnärer torde detta syfte på grund av reduceringsregeln inte kunna uppnås. Det kan förutsättas, att åtskilliga av de konstnärer, som med dessa höga kvalitetskrav kan komma i fråga, ligger i inkomslägen över 24 000 kr., där konstnärbelöningar icke utdelas. Förslaget är också utformat så att konstnärbelöningarna snarare hämmar än stimulerar till fortsatt konstnärligt skapande. Reduceringsregeln innebär ju att ökade inkomster, även genom konstnärlig yrkesutövning, leder till en minskning av konstnärbelöningarnas belopp. Mot reduceringsregeln kan ytterligare invändningar resas. Till grund för inkomstprövningen skall ligga inkomsterna året före det år under vilket belöningarna utgår. Då konstnärers inkomster från år till annat kan genomgå mycket markanta fluktuationer, är denna eftersläpande inkomstprövning mycket olycklig. Förhållandet belyses särskilt i motionerna I: 396 och II: 492, i vilka påyrkats att hänsyn i förekommande fall skall kunna tagas till inkomsterna under löpande inkomstår i stället för till dessa under året dessförinnan.

I statsverkspropositionen föreslås att Kungl. Maj:t, visserligen efter förslag från vissa stipendieutdelande korporationer, skall utdela konstnärbelöningarna. Som framhållits bl. a. från FLYCO är detta nomineringsförfarande olämpligt. En mer ändamålsenlig procedur torde vinnas, om utdelande av 'konstnärbelöningar' anförtros åt organ, som representerar de konstnärliga yrkesutövarna, dvs. de myndigheter som nu har att utdela konstnärstipendier.

Utskottet har övertygats om att förslaget om konstnärbelöningar i den utformning det fått icke kan godtagas. Utskottet, som alltså avstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag, får i stället i anledning av motionerna I: 96 och II: 132, I: 273 och II: 316 samt I: 396 och II: 492, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, ävensom med avstyrkande av bifall till motionen II: 191 föreslå, att ett nytt anslag av reservationsanslagskaraktär till *Konstnärersättningar* uppföres på riksstaten. Utskottet vill härom framhålla följande.

Det är alldeles uppenbart, att det finns ett behov av samhälleliga insatser för att under en lång tid skänka trygghet åt en konstnär, som genom sitt konstnärliga arbete berikat samhällsmedborgarnas liv. De nya konstnärersättningarna bör i första hand tillfalla de konstnärer, som under en längre tid kan beräknas vara i ett ogynnsamt ekonomiskt läge. Den individuella ersättningen skall alltså utgå under en från början bestämd tidsperiod om fem år och omprövas vid utgången av perioden. Ersättningen bör således inte reduceras under perioden med innehavarens egna inkomster. Däremot bör den vara skattepliktig. I anslutning till förslag i motionerna I: 396 och II: 492 förutsätter utskottet, att som kvalifikation för erhållande av konstnärersättning skall gälla de konstnärliga in-

satserna. För nästa budgetår förordar utskottet att för konstnärsbelöningar anslås 600 000 kr.

Det är väsentligt att understryka att med utskottets förslag åsyftas en ny form av kulturstöd. Oberoende av vilket av de föreslagna systemen, Kungl. Maj:ts eller utskottets, som vinner riksdagens bifall, måste institutet ha karaktär av försöksverksamhet. Efterhand som erfarenhet vinnes, kan givetvis ändringar och justeringar bli erforderliga.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

I. att riksdagen må, med avslag å Kungl. Maj:ts förslag och motionen II: 191 ävensom i anledning av motionerna I: 96 och II: 132, I: 273 och II: 316, sistnämnda fyra motioner såvitt nu är i fråga, samt motionerna I: 396 och II: 492, till *Konstnärsersättningar* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 600 000 kr.;

II. att riksdagen må i skrivelse till Kungl. Maj:t framhålla vad utskottet anført rörande de föreslagna konstnärsersättningarna, särskilt att som kvalifikationsgrund för erhållande av konstnärsersättning skall gälla de konstnärliga insatserna, samt institutets karaktär av försöksverksamhet.»

3) vid *punkten 8* (Konstnärlig utsmyckning av statliga byggnader) av herrar *Boman, Axel Johannes Andersson, Virgin, Bengtson, Källqvist, Thorsten Larsson, Akerlund, Staxäng, Svensson* i Stenkyrka, fröken *Elmén*, herr *Larsson* i Hedenäset, fröken *Karlsson*, herrar *Helén* och *Källstad*, vilka ansett

dels att det stycke i utskottets yttrande på s. 18, som börjar med »Vidkommande yrkandena» och slutar med »och II: 608», bort ersättas med text av följande lydelse:

»Trots att departementschefen är medveten om angelägenheten av att resurserna för utsmykningsändamål ökas, är han endast beredd att tillstyrka en höjning av anslaget till konstnärlig utsmyckning av statliga byggnader med 200 000 kr. Denna moderata höjning sker under hänvisning till den kraftiga satsning för detta ändamål, som gjordes för innevarande budgetår. I motionerna I: 273 och II: 316 samt i motionerna I: 475 och II: 608 föreslås att riksdagen måtte bevilja en höjning av förevarande anslag med 500 000 kr. i jämförelse med innevarande budgetår, vilket innebär en uppräknig i jämförelse med departementschefens förslag med ytterligare 300 000 kr. Samma förslag framföres också som delyrkande i motionerna I: 96 och II: 132. I motionerna I: 327 och II: 333 förordas en uppräknig av anslaget med 300 000 kr. till 1 300 000 kr. Utskottet kan inte acceptera vare sig den av departementschefen föreslagna blygsamma höjningen eller departementschefens argumentation. Anslaget till konstnärlig utsmyckning av statliga byggnader har sedan länge varit klart otillräckligt för sitt ändamål. Den ytterst välmotiverade höjningen av anslaget för innevarande budgetår möjliggjorde, att en del av eftersläpningen

inhämtades. Även för budgetåret 1964/65 krävs ökade resurser för konstnärlig utsmyckning.

Då anslaget ännu inte motsvarar det berättigade krav som kan ställas förslår utskottet, med bifall till vad som påyrkats i motionerna I: 96 och II: 132 ävensom motionerna I: 273 och II: 316 samt I: 475 och II: 608, en höjning av förevarande anslag med 500 000 kr. till 1 500 000 kr.»

dels ock att utskottets hemställan under I. bort ha följande lydelse:

»I. att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt motionerna I: 327 och II: 333 ävensom med bifall till motionerna I: 96 och II: 132, I: 273 och II: 316, nämnda motioner såvitt nu är i fråga, samt motionerna I: 475 och II: 608, till *Konstnärlig utsmyckning av statliga byggnader* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 1 500 000 kr.»

4) vid *punkten 9* (Utställningar av svensk konst i utlandet) av herrar *Näsström, Gillström, Einar Persson, Fritz Persson, fru Wallentheim, herrar Mårtensson, Gustafsson* i Stockholm, *Blidfors, Almgren, Mellqvist, fru Lewén-Eliasson, fröken Olsson* och herr *Blomkvist*, vilka ansett

dels att den del av utskottets yttrande på s. 19, som börjar med »Departementschefen förklarar» och slutar med »250 000 kr.», bort ha följande lydelse:

»Utskottet ser syftet med detta anslag så, att anslaget skall användas för stöd i konkret form till upplysning om svensk konst i utlandet. För allmän upplysningsverksamhet om Sverige utomlands utgår bidrag av statsmedel i annan ordning. I själva verket bör enligt utskottets uppfattning avvägningen av upplysningsverksamheten i utlandet ske helt oberoende av om särskilda anslag finnes disponibla för främjande av särskilda företeelser. Det gör den givetvis också. Svenska institutet tar självfallet vid sin avvägning av upplysningsinsatserna utomlands hänsyn till alla de företeelser och aktiviteter som vi har intresse av att visa och demonstrera där. Utan fast stöd av svenska staten sprides i utlandet upplysning om exempelvis svensk arbetsmarknad, svensk socialpolitik och svensk forskning.

Infogat som en integrerande del i det statliga kulturstödet bidrar de medel som anvisas via detta anslag till att bryta den isolering, som våra konstnärer inom måleri m. m. lätt hamnar i. Sett inte minst från denna synpunkt synes det angeläget att förevarande anslag hållas på en sådan nivå, att detta senare syfte främjas. Utställningsevenemang av här diskuterat slag är också ofta särskilt kostsamma. Det synes emellertid utskottet uppenbart att de medel som anslås till kulturfrämjande åtgärder och upplysningsverksamhet i allmänhet i årets statsverksproposition ävenledes bör kunna avsättas för att i större utsträckning än hittills visa upp svenskt konstskapande i skilda former, utan specialdestination. Utskottet har vid sin allmänna medelsavvägning funnit sig — med beaktande av nu anförda synpunkter — kunna godtaga Kungl. Maj:ts förslag om

oförändrad medelsanvisning för ändamålet för nästa budgetår. Utskottet förutsätter emellertid att Kungl. Maj:t vid sina fortsatta överväganden om insatser på kulturstödets område beaktar de skäl som talar för en uppräknig av anslaget.

Utskottet tillstyrker alltså bifall till Kungl. Maj:ts förslag och avstyrker i motionerna I: 273 och II: 316, I: 327 och II: 333 samt I: 146 och II: 192 framlagda förslag till höjning av förevarande anslag.»

dels ock att utskottets hemställan under I. bort ha följande lydelse:

»I. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag ävensom med avslag å motionerna I: 146 och II: 192, I: 273 och II: 316 samt I: 327 och II: 333, sistnämnda fyra motioner såvitt nu är i fråga, till *Utställningar av svensk konst i utlandet* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 100 000 kr.»

5) vid *punkten 10* (Ersättning åt författare m. fl. för utlåning av deras verk genom bibliotek m. m.)

a) av herrar *Boman, Axel Johannes Andersson, Källqvist, fröken Elmén, herrar Arvidson, Helén och Källstad*, vilka ansett

dels att det stycke i utskottets yttrande på s. 23, som börjar med »I motionerna» och slutar med »fria del», bort ersättas med text av följande lydelse:

»Departementschefen föreslår beträffande denna anslagspunkt att anslaget till ersättning åt författare m. fl. för utlåning av deras verk genom bibliotek m. m. skall upptagas med samma belopp som utgår för ändamålet för innevarande budgetår. Till stöd för förslaget åberopas att författare och översättare skall kunna erhålla konstnärstipendier och s. k. konstnärbelöningar. Det är emellertid enligt utskottets mening av vikt att framhålla en väsentlig skillnad mellan å ena sidan bibliotekersättningen och å den andra konstnärbelöningarna. Medan de senare är en form av stipendiering utgör bibliotekersättningen ersättning för utfört arbete, vilken ersättning staten tillerkänner de litterära yrkesutövarna som kompensation för den inskränkning i upphovsrätten, som de fria bibliotekslånen innebär. Detta förhållande påverkas inte av, att författaren endast tar ut en del av de anslagna medlen i direkt ersättning, medan resten utdelas i form av bl. a. pensioner. Med den utformning konstnärbelöningarna fått i departementschefens förslag, torde dessa inte heller i någon märkbar utsträckning avlasta trycket på författarfondens fria del, då belöningarna endast avses utgå till 25 konstnärer inom hela den fria kultursektorn.

En uppräknig av bibliotekersättningen framstår enligt utskottet som en ofrånkomlig nödvändighet för författarkåren, både med tanke på den direkta ersättning, som utgår till författaren och med tanke på möjligheten att genom långtidsstipendier, engångsstipendier och pensioner stödja de litterära yrkesutövarna. Utskottet tillstyrker därför bifall till det yrkande som framförts i motionerna I: 273 och II: 316 liksom även motionerna I: 96 och II: 132, samt-

liga såvitt här är i fråga. Biblioteksersättningens grundbelopp bör alltså höjas från 5 öre till 8 öre för lån av rättsskyddat svenskt originalverk, från 1 till 4 öre för lån av översatt verk, från 20 till 32 öre för nyttjande av svenskt referensexemplar och från 4 till 16 öre för nyttjande av referensexemplar i översättning. Författarpenningens storlek skall alltjämt utgöra hälften av ersättningsbeloppet, eller 4 öre för lån och 16 öre för referensexemplar av svenskt originalverk. För låneantal under 500 bör ingen individuell ersättning utgå, utan förekommande belopp bör tillfalla fondens fria fond. För låneantal över 50 000 reduceras nu författarpenningen med 60 %. Utskottet föreslår att den begränsas till 50 %, varjämte gränsen för reduktionens inträdande bör höjas till 100 000 lån. Sammanlagt bör ifrågavarande anslag uppräknas med 1 696 000 kr. Det kan här erinras om att även FLYCO:s styrelse uttalat sin anslutning till detta förslag.»

dels och att utskottets hemställan under I. bort ha följande lydelse:

»I. att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag ävensom med bifall till motionerna I:96 och II:132 samt I:273 och II:316, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, till *Ersättning åt författare m. fl. för utlåning av deras verk genom bibliotek m. m. för budgetåret 1964/65* anvisa ett förslagsanslag av 3 716 000 kr.»

b) av herrar *Virgin, Åkerlund, Staxäng* och fröken *Karlsson*, vilka ansett

dels att det stycke i utskottets yttrande på s. 23, som börjar med »Vidkommande motionerna» och slutar med »och II:581», bort ersättas med text av följande lydelse:

»I motionerna I:491 och II:581 hemställes, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om utredning och förslag till ändrade grunder för fördelningen av författarsättningen och insamlande av statistik över bokutlåningen.

Författare, som ställer sina verk till förfogande för bibliotekens utlåningsverksamhet får ersättning härför i form av den s. k. författarpenningen, vilken beräknas på grundval av ett visst per utlånat verk utgående arvode.

Styrelsen för Sveriges Författarfond, som ombesörjer fördelningen av författarpenningen, inhämtar från ett slumpvis utvalt antal bibliotek statistiska uppgifter rörande den bokutlåning som ligger till grund för författarsättningens uträkning. Utskottet anser att det är tvivelaktigt huruvida den nuvarande metodiken vid inhämtande av uppgifter är den mest ändamålsenliga.

I likhet med motionärerna anser utskottet att författarpenningen har en given funktion att fylla, eftersom den till sin natur utgör en ersättning för utfört arbete. Däremot anser utskottet att en rättvisare fördelning av ersättningen skulle kunna ske, så att även författare till för läsekretsen mera svårtillgänglig litteratur som exempelvis lyrik skulle kunna komma i åtnjutande av en

ersättning som ej alltför mycket skiljer sig från den som uppbäres av en författare, som skriver en mera lättillgänglig litteratur.

En utredning av det slag som förordats i motionerna skulle också vara av betydelse när det gäller att bedöma författarpenningens storlek. Utskottet biträder alltså det i motionerna I: 491 och II: 581 gjorda yrkandet.»

dels ock att utskottets hemställan under II. borde ha följande lydelse:

»II. att riksdagen må, med bifall till motionerna I: 491 och II: 581, i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning och förslag till ändrade grunder för fördelningen av författarsättningen och insamlande av statistik över bokutlåningen.»

6) vid *punkten 41* (Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Bidrag till avlöningar inom landsantikvarieorganisationen) av herrar *Boman, Axel Johannes Andersson, Virgin, Bengtson, Källqvist, Thorsten Larsson, Åkerlund, Staxäng, Svensson* i Stenkyrka, fröken *Elmén*, herr *Larsson* i Hedenäset, fröken *Karlsson*, herrar *Helén* och *Källstad*, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka bifall ill motionen I: 162 och att därför och i anledning av motionerna I: 68 och II: 83,

dels det stycke i utskottets yttrande på s. 34, som börjar med »Med anledning» och slutar med »à 80 %», bort ersättas med text av följande lydelse:

»Till landsantikvaries lön utgår statsbidrag med 90 %, om ej amanuens finnes anställd. Denna procentsats sänks till 66 $\frac{2}{3}$ %, om arbetet vid institutionen kräver en tjänst såsom amanuens. Till denna tjänst utgår statsbidrag med 50 %. Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien har i sina år 1963 avgivna petita liksom tidigare med mycket stark motivering hemställt, att statsbidrag skall utgå med 90 % till båda dessa slag av befattningshavare.

I motionerna I: 68 och II: 83 samt I: 162 har föreslagits, att riksdagen måtte uttala, att statsbidraget bestämmes till 90 %.

Förstärkning av personalen vid institutionerna med en amanuens vitsordar i och för sig att arbetsvolymen kräver anställandet av en dylik arbetskraft. Att detta förhållande får till konsekvens ett minskat statsbidrag synes icke rimligt. För bestridande av härigenom uppkommande kostnader måste anslag från landsting och kommuner ställas till förfogande, anslag som beslutas ett år i sänder. För huvudmannen medför detta både ojämnhet och osäkerhet, och arbetet kan ej planläggas i den utsträckning som är oundgängligen nödvändigt.

Det är ett angeläget intresse för staten, att organisationen kan fullgöra sina uppdrag på ett för samhället betryggande sätt. Det gäller här såväl vård av oersättliga värden som forskning och i viss mån även undervisning.

Utskottet biträder därför de i motionerna I: 68 och II: 83 samt I: 162 framförda yrkandena, att statsbidrag skall utgå med 90 % av såväl landsantikvariernas som amanuensernas avlöningar. Kostnaderna för genomförande av detta förslag beräknar utskottet i överensstämmelse med yrkandet i motionen I: 162 och i nära anslutning till yrkandet i motionerna I: 68 och II: 83 till 356 000 kr.,

med vilket ytterligare belopp, utöver vad Kungl. Maj:t föreslagit, förevarande anslag bör uppräknas.»

dels och utskottets hemställan under I. och III. bort ha följande lydelse:

»I. att riksdagen må, med bifall till motionerna I: 68 och II: 83 samt I: 162, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, besluta att statsbidrag skall utgå med 90 % av såväl landsantikvariernas som amanuensernas avlöningar;

III. att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt motionerna I: 68 och II: 83 ävensom med bifall till motionen I: 162, samtliga motioner i vad de avser medelsanvisningen, till *Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Bidrag till avlöningar inom landsantikvarieorganisationen* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 1 300 000 kr.»

7) vid *punkten 45* (Nationalmuseet: Avlöningar) av herrar *Boman, Axel Johannes Andersson, Virgin, Bengtson, Källqvist, Thorsten Larsson, Åkerlund, Stazäng, Svensson* i Stenkyrka, fröken *Elmén*, herr *Larsson* i Hedenäset, fröken *Karlsson*, herrar *Helén* och *Källstad*, vilka ansett att utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»I motionerna I: 107 och II: 135 har hemställts om anvisande av medel för bestridande av avlöningskostnaderna för — utöver av departementschefen förordad förstärkning av nationalmuseets bevakningsresurser tio museivakter i Ae 7 jämte ytterligare medel för semesterersättare åt museivakter.

För att så långt det är möjligt trygga säkerheten för de oersättliga konstskatter som förvaras inom museet fordras starka personella resurser. Tillgängliga och nu förordade ytterligare medel för anställande av museivakter för bevakningsändamål kan emellertid icke anses tillräckliga med hänsyn till den stora och delvis svårbevakade utställningsytan. Med hänsyn till att den av museichefen begärda förstärkningen av bevakningsresurserna med ytterligare tio museivakter kommer att kunna tillmötesgås såvitt gäller kostnaderna för fyra museivakter genom de av departementschefen förordade åtgärderna erfordras för en angelägen ökad bevakning ytterligare sex museivakter. Kostnaderna härför jämte de ytterligare medel som bör anvisas för semesterersättare åt museivakter uppgår till sammanlagt i runt tal 98 000 kr., d. v. s. i runt tal 14 000 kr. mindre än som bedömts erforderligt i argumenteringen för bifall till förutnämnda motioner. Utskottet förordar att det av Kungl. Maj:t för nästa budgetår föreslagna avlöningsanslaget uppräknas med detta belopp.

I övrigt tillstyrker utskottet bifall till Kungl. Maj:ts förslag.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt motionerna I: 107 och II: 135, såvitt nu är i fråga,

a) godkänna följande avlöningsstat för Nationalmuseet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	497 600
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	8 340
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ...	935 060
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	513 000
	Summa kr. 1 954 000

b) till *Nationalmuseet: Avlöningar* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 1 954 000 kr.»

8) vid *punkten 46* (Nationalmuseet: Omkostnader) av herrar *Boman, Axel Johannes Andersson, Virgin, Bengtson, Källqvist, Thorsten Larsson, Åkerlund, Staxäng, Svensson* i Stenkyrka, fröken *Elmén*, herr *Larsson* i Hedenäset, fröken *Karlsson*, herrar *Helén* och *Källstad*, vilka ansett att utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»I motionerna I:107 och II:135 har hemställts att 230 000 kr. måtte anslås till bestridande av kostnaderna för anskaffandet av en alarmanordning till Nationalmuseet. Utskottet, som under föregående punkt förordat medel för anställande av ytterligare ett antal museivakter, bedömer det emellertid ej praktiskt möjligt att även med ett relativt stort antal vakter i varje ögonblick kunna kontrollera den stora utställningsyta på vilken konstverken är utplacerade. På grund härav innebär det permanenta skyddet av en stöldalarmanordning enligt utskottets mening ett nödvändigt komplement till de personella bevakningsresurserna. Med hänsyn till de utomordentligt stora värden som kan komma att räddas genom de utökade resurser som sålunda begäres i motionerna anser utskottet att kostnaderna för anskaffande av ifrågavarande alarmanordning, ehuru i och för sig höga, icke kan anses orimliga. Utskottet tillstyrker därför bifall till motionerna I:107 och II:135, såvitt nu är i fråga. Då utskottet i övrigt icke har något att erinra mot vad Kungl. Maj:t föreslagit med avseende på förevarande anslag hemställer utskottet,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I:107 och II:135, såvitt nu är i fråga, till *Nationalmuseet: Omkostnader* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 565 000 kr.»

9) vid *punkten 48* (Nationalmuseet: Pedagogisk verksamhet m. m.) av herrar *Boman, Axel Johannes Andersson, Virgin, Bengtson, Källqvist, Åkerlund, Staxäng*, fröken *Elmén*, herr *Larsson* i Hedenäset, fröken *Karlsson*, herrar *Helén* och *Källstad*, vilka ansett att utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»Nationalmuseets utåtriktade verksamhet förtjänar enligt utskottets mening ett starkt stöd. Icke minst gäller detta den pedagogiska aktiviteten. Att departe-

mentschefen principiellt anslutit sig till museichefens förslag om ett särskilt anslag för pedagogisk verksamhet m. m. måste därför hälsas med tillfredsställelse. Emellertid kan det belopp som Kungl. Maj:t föreslår för ändamålet för nästa budgetår bedömas vara klart otillräckligt. Utskottet vill i sammanhanget erinra om att museichefen för sin del funnit att ett belopp av 183 000 kr. vore erforderligt för att verksamt kunna öka museets ifrågavarande insatser på konstbildningens område. I motionerna I:327 och II:333 föreslås att anslaget för budgetåret 1964/65 skall uppföras med 100 000 kr., d. v. s. 30 000 kr. mer än vad Kungl. Maj:t förordat. Utskottet som finner denna anslagssumma väl avvägd som en första samlad medelsanvisning för det avsedda ändamålet förordar därför bifall till ifrågavarande motionsyrkande.

Mot att Kungl. Maj:t får det begärda bemyndigandet att efter förslag av museichefen besluta angående den närmare dispositionen av anslaget har utskottet ingen erinran. Det synes därvid utskottet särskilt önskvärt att medel i erforderlig utsträckning skall kunna anvisas för vandringsutställningar och för utställningar avseende modern konst.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I:327 och II:333, såvitt nu är i fråga, till *Nationalmuseet: Pedagogisk verksamhet m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 100 000 kr.»

10) vid *punkten 70* (Främjande av nordiskt-kulturellt samarbete) av herrar *Boman, Axel Johannes Andersson, Virgin, Bengtson, Källqvist, Thorsten Larsson, Åkerlund, Staxäng, Svensson* i Stenkyrka, fröken *Elmén*, herr *Larsson* i Hedenäset, fröken *Karlsson*, herrar *Helén* och *Källstad*, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka bifall till motionen II:587 och att därför

dels de två första styckena i utskottets yttrande (s. 52) bort ha följande lydelse:

»Utskottet ansluter sig till vad departementschefen under förevarande punkt anfört och förordat angående upprättandet av ett Nordens hus i Reykjavik.

I motionen II:587 har framförts ett förslag om anvisande av 30 000 kr. för anordnande av nordiska studiegrupper för studerande vid universitet och högskolor. Departementschefen har för ifrågavarande ändamål räknat med ett bidrag av 10 000 kr., vilket är samma belopp som utgått sedan budgetåret 1947/48. Utskottet finner det med hänsyn till de kostnadsstegringar som inträffat sedan dess samt till det ökade studentantalet angeläget, att bidraget uppräknas i enlighet med vad som föreslagits i motionen II:587.»

dels ock utskottets hemställan under II. bort ha följande lydelse:

»II. att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till motionen II:587, till *Främjande av nordiskt-kulturellt samarbete* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 1 090 000 kr.»

Uppskjutna frågor

Punkt i 8:e huvudtiteln	Avsnitt respektive anslagsrubrik
15	Bidrag till teaterverksamhet m. m.
66—79	Frivilligt folkbildningsarbete, ungdomsverksamhet m. m.
97—164	Skolväsendet
165—273	Högre utbildning och forskning
274—297	Läroverksamhet
298—304	Studiesociala ändamål
308	Byggnadsarbeten vid universitetet i Uppsala
309	Byggnadsarbeten vid universitetet i Lund
311	Förvärv av en fastighet från Nobelstiftelsen
312	Byggnadsarbeten för sjukgymnastinstitutet
313	Nybyggnad av simbassäng vid gymnastiska centralinstitutet
316	Länefonderna för studiesociala ändamål